ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ច្បាប់

ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
និងច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់
ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ

ព្រះរាជក្រម

នស-រកម-១២៩៧-០៦

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ

រាជហរិវង្ស ឧភតោសុជាតិ វិសុទ្ធពង្ស អគ្គមហាបុរសរតន៍ និករោត្តម

ធម្មិកមហារាជាធិរាជ បរមនាថ បរមបពិត្រ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៣
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២ នស.៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស.រកត-១០៩៤-៨៣ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការកែសំរួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាល
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស-រកត-១០៩៤-៩០ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការកែសំរួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាល
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ជស-រកត-០៨៩៧-១៤៧ ចុះថ្ងៃទី ៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៩៧ ស្តីពីការកែសំរួលសមាសភាពរាជរដ្ឋភិបាល
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស.រកម-០១៩៦-០៨ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងមហាផ្ទៃ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស.រកម-១១៩៧-០៧ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៧ ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ
- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំអំពីឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ និងសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ទី២ និងអំពី សហរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

ប្រកាសអោយប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពី ថ្ងៃទី ១៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៧ នាសម័យប្រជុំលើកទី៨ នីតិកាលទី ១ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅ :

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៩០២/០១៧

យើង

ព្រះបាទសម្ដេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ

រាជហរិវង្ស ឧភតោសុជាតិ វិសុទ្ធពង្ស អគ្គមហាបុរសរតន៍ និករោត្តម

ធម្មិកមហារាជាធិរាជ បរមនាថ បរមបពិត្រ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១១៩៨/៧២ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ស្ដីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្ដីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៨ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពី ការបង្កើតក្រសួងមហាផ្ទៃ
- បានទ្រង់យល់សេចក្ដីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្ដេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរបស់សហរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្ដីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្ដីពី ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ២១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០២ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើទី ៨ នីតិកាលទី ២ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាពុំមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីពិនិត្យអត្ថបទច្បាប់នេះ ឱ្យទាន់តាមកាលកំណត់របស់មាត្រា ១១៣ថ្មី នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ព្រមទាំងត្រូវបានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញប្រកាសថាស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ តាមសេចក្ដីសម្រេចលេខ ០៤៧/០០២/២០០២ កបធ.ច ចុះថ្ងៃទី ០៦ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០២ ។

ច្បាប់នេះមានសេចក្ដីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០១០៧/០០៦

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមររដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/០៤៩៨/០៦ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២៩៧/០៦ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៩០២/០១៧ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០២ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦០៦/០១៩ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា ១៣ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពី វិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៥ នីតិកាលទី៣ និងដែលព្រឹទ្ធសភា បានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយកាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ហើយក្រុមប្រឹក្សា-ធម្មនុញ្ញបានពិនិត្យធម្មនុញ្ញភាព និងបានប្រកាសថាស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញតាមរយៈសេចក្តីសម្រេចលេខ ០៩១/០០២/២០០៧ កបធ.ច ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ :

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៦០៦/០១៧

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

-បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

-បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៨ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងមហាផ្ទៃ

-បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរបស់ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា១៣ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី ៤ នីតិកាលទី ៣ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យ និងឱ្យយោបល់យល់ស្របលើទម្រង់ និងគតិច្បាប់ព្រមទាំងលើខ្លឹមសារនៃអត្ថបទច្បាប់នេះទាំងស្រុងដោយគ្មានការកែប្រែ កាលពីថ្ងៃទី ០៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៦ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី១ នីតិកាលទី ២ ហើយដែលក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញប្រកាសថាស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញតាមរយៈសេចក្តីសម្រេចលេខ ០៧៩/០០៦/ ២០០៦ កបធ.ច ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៦ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ :

មាត្រាមួយ.-

ត្រូវបានកែប្រែមាត្រា ៣ មាត្រា ៧៣ និងមាត្រា ១២០ នៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២៩៧/០៦ ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៧ និងមាត្រា ៩៩ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៩០២/០១៧ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០២ ដូចខាងក្រោម :

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះមានគោលដៅកំណត់អង្គការរៀបចំការបោះឆ្នោត បែបបទ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ដែលជាសមាជិករដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២.-

ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវអនុវត្តតាមគោលការណ៍នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្ស ។

មាត្រា ៣.-ថ្មី

ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រត្រូវធ្វើឡើងរៀងរាល់ប្រាំឆ្នាំម្តង ។

កាលបរិច្ឆេទនៃការបោះឆ្នោតត្រូវកំណត់ និងប្រកាសដោយនាយករដ្ឋមន្ត្រី តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវធ្វើនៅថ្ងៃអាទិត្យតែមួយថ្ងៃ លើកលែងតែនៅក្នុងស្ថានភាពណាមួយដូចខាងក្រោម :

- ក្នុងករណីប្រធានស័ក្តិដែលចាំបាច់ត្រូវលើកថ្ងៃបោះឆ្នោត ។
- ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ ។ ក្នុងករណីនេះការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងរដ្ឋសភាថ្មី ត្រូវប្រព្រឹត្តទៅក្នុងរយៈពេលហុកសិប (៦០)ថ្ងៃ យ៉ាងយូរចាប់ពីថ្ងៃរំលាយរដ្ឋសភា ។
- ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានប្រកាសឱ្យបន្តនីតិកាលរបស់ខ្លួន ស្របតាមកថាខណ្ឌទី ៥ មាត្រា ៧៨ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។

មាត្រា ៤.-

ការគ្រប់គ្រងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ដែលមានចែងក្នុងជំពូកទី៣ នៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ២
ប្រព័ន្ធបោះឆ្នោត និងការកំណត់អាសនៈ

មាត្រា ៥.-

តំណាងរាស្ត្រត្រូវបានជ្រើសតាំងដោយការបោះឆ្នោតជាទូទៅ ជាសកល ដោយសេរី ត្រឹមត្រូវ និងយុត្តិធម៌ ដោយស្មើភាព ដោយចំពោះ តាមវិធីជ្រើសរើសឆ្នោតជាសម្ងាត់ ។

ការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើតាមប្រព័ន្ធសមាមាត្រតាមខេត្ត ក្រុង ដោយយកខេត្ត ក្រុងជាមណ្ឌលបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៦-

អាសនៈនៅក្នុងរដ្ឋសភាមានចំនួនយ៉ាងតិច មួយរយម្ភៃ (១២០) ។

មាត្រា ៧-

រៀងរាល់ឆ្នាំទី៣ នៃនីតិកាលរបស់រដ្ឋសភា គណៈរដ្ឋមន្ត្រីត្រូវបង្កើតគណៈកម្មការកំណត់អាសនៈរដ្ឋសភា ដើម្បីធ្វើការកែប្រែចំនួនអាសនៈ និងបែងចែកអាសនៈតាមខេត្ត ក្រុង ។

គណៈកម្មការនេះមានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

- តំណាងមួយរូបនៃគណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ដែលមានអាសនៈក្នុងរដ្ឋសភា ។
- តំណាងក្រសួងមហាផ្ទៃពីររូប ។
- នាយកនៃវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ។

គណៈកម្មការនេះដឹកនាំដោយប្រធានមួយរូប អមដោយអនុប្រធានមួយរូប ដែលជ្រើសតាំងក្នុងចំណោមសមាជិកគណៈកម្មការដោយការបោះឆ្នោតតាមមតិភាគច្រើនដាច់ខាតពីសមាជិកគណៈកម្មការនេះ ។

គណៈកម្មការនេះត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ និងលើកសំណើអំពីការបន្ថែមអាសនៈ ឬការរក្សាទុកចំនួនអាសនៈនៅដដែលជូនរដ្ឋាភិបាល ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពប្រជាពលរដ្ឋ ស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រ សង្គម និង សេដ្ឋកិច្ច ។

រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវធ្វើសេចក្ដីព្រាងច្បាប់ស្ដីពីការកំណត់ចំនួនអាសនៈនេះជូនរដ្ឋសភាអនុម័ត ។

ក្នុងករណីខកខានពុំបានកំណត់ជាថ្មីនូវចំនួនអាសនៈក្នុងរដ្ឋសភា ចំនួនអាសនៈនោះត្រូវយកតាមចំនួនអាសនៈរដ្ឋសភាដែលមានក្នុងនីតិកាលចុងក្រោយ ។

មាត្រា ៨-

ចំនួនអាសនៈដែលត្រូវមាននៅក្នុងរដ្ឋសភា និងចំនួនអាសនៈដែលត្រូវបែងចែកតាមខេត្ត ក្រុង ត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈយ៉ាងតិចមួយឆ្នាំ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៩-

ក្នុងការរកចំនួនអាសនៈថ្មីរបស់រដ្ឋសភា ត្រូវគណនាតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោមដោយមិនគិតចំនួនសល់ ៖

$$\frac{\text{ប}_{\text{ម}}}{\text{ច}_{\text{ម}}} = \text{ផ}$$

- $\text{ប}_{\text{ម}}$ ជាចំនួនប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ នៅពេលបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រចុងក្រោយកន្លងមកនេះ ។
- $\text{ច}_{\text{ម}}$ ជាចំនួនអាសនៈក្នុងរដ្ឋសភាបច្ចុប្បន្ន ។
- ផ ជាផលចែកប្រភាគដោយពុំគិតចំនួនសល់ ។

$$\frac{\text{ប}_{\text{ប}}}{\text{ផ}} = \text{ច}_{\text{ថ}}$$

- $\text{ប}_{\text{ប}}$ ជាចំនួនប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរបច្ចុប្បន្ន ។
- $\text{ច}_{\text{ថ}}$ ជាចំនួនអាសនៈថ្មីដោយពុំគិតចំនួនសល់ ។

ក្នុងការរកចំនួនអាសនៈតាមខេត្ត ក្រុង ត្រូវគណនាតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម ៖

$$\frac{\text{ប}}{\text{ផ}} = \text{ច}$$

- ប ជាចំនួនប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរក្នុងខេត្ត ក្រុង ។
- ផ ជាផលចែកប្រភាគដែលបានមកពីការគណនាខាងលើ ។
- ច ជាចំនួនអាសនៈថ្មីក្នុងខេត្ត ក្រុង ដោយពុំគិតចំនួនសល់។

មាត្រា ១០_

ចំពោះខេត្ត ក្រុងណាដែលមានប្រជាពលរដ្ឋតិចជាងផលចែកប្រភាគ ក៏ត្រូវមានអាសនៈមួយដែរ ។

ចំពោះអាសនៈដែលនៅសល់ គណៈកម្មការកំណត់អាសនៈរដ្ឋសភា អាចធ្វើសំណើបន្ថែមអាសនៈទៅខេត្ត ក្រុង ដោយផ្អែកតាមស្ថានភាពភូមិសាស្រ្ត សង្គម និង សេដ្ឋកិច្ច ។

ជំពូកទី ៣
ការគ្រប់គ្រងការបោះឆ្នោត

មាត្រា ១១_

ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្រ្ត ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ហៅកាត់ " គ.ជ.ប " ។ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតមានគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត និងគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ដើម្បីអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ១២_

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ជាអង្គការឯករាជ និងអព្យាក្រឹតក្នុងការអនុវត្តសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។

សមាជិកទាំងឡាយនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត និងសមាជិកនៃគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ត្រូវមានជំហរអព្យាក្រឹតឥតលំអៀងក្នុងការអនុវត្តការងារបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១៣ ថ្មី (ពីរ)_

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតមានសមាសភាពដូចតទៅ :

- ឥស្សរជនខ្មែរមួយរូប ប្រធាន
- ឥស្សរជនខ្មែរមួយរូប អនុប្រធាន
- ឥស្សរជនខ្មែរប្រាំពីររូប សមាជិក

ប្រធាន អនុប្រធាន និងសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវជ្រើសរើសក្នុងចំណោមឥស្សរជនដែលមានសមត្ថភាពខាងនយោបាយ បទពិសោធន៍ក្នុងការងារ និងមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អ ។

ប្រធាន អនុប្រធាន និងសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបានតែងតាំងដោយព្រះរាជក្រឹត្យយ៉ាងតិចប្រាំពីរ (៧) ខែ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោតតាមសំណើរបស់គណៈរដ្ឋមន្រ្តី ក្រោយពីបានទទួលការយល់ព្រមពីរដ្ឋសភា តាមមតិភាគច្រើនដាច់ខាតនៃសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល ។

ប្រធាន អនុប្រធាន និងសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើសច្ចាប្រណិធានមុនចូលកាន់តំណែង ។

រដ្ឋមន្រ្តីក្រសួងមហាផ្ទៃ មានភារកិច្ចដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្រ្តីនូវសេចក្តីព្រាងសមាសភាពនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត យ៉ាងតិចប្រាំបួន (៩) ខែ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតមានសិទ្ធិជ្រើសរើសបុគ្គលិកតាមការចាំបាច់ សម្រាប់ដំណើរការបោះឆ្នោត និងមានអគ្គលេខាធិការដ្ឋានមួយជាជំនួយការ ។

មាត្រា ១៤_

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវរៀបចំការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រថ្មីឱ្យបានសម្រេចយ៉ាងយូរ ហុកសិប (៦០) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃរំលាយរដ្ឋសភា ។

មាត្រា ១៥_ថ្មី

ប្រធាន អនុប្រធាន និងសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ដែលជាសមាជិកនៃគណបក្សនយោបាយ ឬ/និងជាអ្នកស្ថិតក្នុងជួរអ្នកដឹកនាំនៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សង្គមស៊ីវិល សមាគម សហជីព ឬ/និងជាមន្ត្រីរាជការ ក្រោយពីបានទទួលការតែងតាំងក្នុងគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវសុំលាលែងជាស្ថាពរពីគណបក្សនយោបាយ ឬ/និងពីជួរអ្នកដឹកនាំនៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សង្គមស៊ីវិល សមាគម សហជីព ឬ/និងដាក់ពាក្យសុំទៅបំរើការងារក្រៅក្របខ័ណ្ឌ រហូតដល់ថ្ងៃចប់អាណត្តិ ។ ប្រធាន អនុប្រធាននិងសមាជិកនៃគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុង ឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតដែលជាសមាជិកនៃគណបក្សនយោបាយ ឬ/និងជាមន្ត្រីរាជការ ក្រោយពីបានទទួលការតែងតាំង ត្រូវសុំលាលែងពីសមាជិកនៃគណបក្សនយោបាយជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ/និងដាក់ពាក្យសុំទៅបំរើការងារក្រៅក្របខ័ណ្ឌដើម រហូតដល់ថ្ងៃចប់ភារកិច្ច ។

ប្រធាន ឬអនុប្រធាន ឬសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុង ឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវបាត់បង់មុខតំណែងក្នុងករណីណាមួយដូចខាងក្រោម ៖

- សាមីខ្លួនទទួលមរណភាព ។
- សាមីខ្លួនសុំលាឈប់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។
- សាមីខ្លួនបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈដោយមានលិខិតបញ្ជាក់ពីក្រសួងស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ។
- សាមីខ្លួនប្រព្រឹត្តផ្ទុយពីបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ការសម្រេចបណ្តេញចេញពីប្រធាន ឬអនុប្រធាន ឬសមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតជាសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋសភា ។

ការសម្រេចបណ្តេញចេញពីប្រធាន ឬអនុប្រធាន ឬសមាជិកគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុង ឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតជាសមត្ថកិច្ចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

- សាមីខ្លួនត្រូវផ្តន្ទាទោសឱ្យជាប់ពន្ធនាគារពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិមណាមួយ ។

ក្នុងករណីដែលមានប្រធាន ឬអនុប្រធាន ឬសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត បាត់បង់ពីមុខតំណែង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវដាក់ស្នើបេក្ខភាពថ្មី ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរដប់ (១០) ថ្ងៃ ទៅគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ។ រយៈពេលនេះអាចពន្យារដល់សាមសិប (៣០) ថ្ងៃ ក្នុងករណីដែលគ្មានការរៀបចំបោះឆ្នោត ។

គណៈរដ្ឋមន្ត្រីត្រូវដាក់ស្នើបេក្ខភាពថ្មីទៅរដ្ឋសភា ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរប្រាំ (៥) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានទទួលសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ។ រយៈពេលនេះអាចពន្យារដល់ដប់ប្រាំ (១៥) ថ្ងៃ ក្នុងករណីដែលគ្មានការរៀបចំបោះឆ្នោត ។

ប្រធាន ឬអនុប្រធាន ឬសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតដែលបានទទួលការតែងតាំងជំនួសកន្លែងដែលទំនេរនេះ ត្រូវចូលកាន់តំណែងភ្លាម ។

ក្នុងករណីដែលមានប្រធាន ឬអនុប្រធាន ឬសមាជិកនៃគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុង ឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតបាត់បង់មុខតំណែង គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវជ្រើសរើសអ្នកជំនួសតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី១ មាត្រា ១៨ថ្មី និងវាក្យខ័ណ្ឌទី១ មាត្រា ២០ថ្មី នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១៦_ថ្មី

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតទទួលខុសត្រូវធ្វើផែនការ រៀបចំ និងចាត់ចែងការបោះឆ្នោតក្នុងទូទាំងប្រទេស ។ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតមានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការអនុវត្តសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។ សិទ្ធិអំណាច ភារកិច្ចនិងការទទួលខុសត្រូវទាក់ទងនឹងផែនការកម្ម ការរៀបចំការចាត់ចែងនិងការត្រួតពិនិត្យការបោះឆ្នោតមានដូចតទៅ ៖

១_ ចាត់វិធានការគ្រប់រូបភាព ដើម្បីធានាឱ្យការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរី ត្រឹមត្រូវ យុត្តិធម៌ និងតាមវិធីជ្រើសរើសឆ្នោតជាសម្ងាត់ ។

២_ រៀបចំគំរោងផែនការការងារ ថវិកា និងសម្ភារៈបំរើឱ្យការបោះឆ្នោត ផ្សព្វផ្សាយប្រតិទិននៃការបោះឆ្នោត ។

៣_ តែងតាំងគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត និងគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ។

៤_ ធ្វើបទបញ្ជា នីតិវិធី និងសេចក្តីណែនាំនានាសម្រាប់ដំណើរការបោះឆ្នោតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃច្បាប់ជាធរមាន ។

៥_ លើកវិធានការ និងចាត់ចែងការងារដើម្បីធានាកិច្ចការពារសន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈក្នុងសម័យបោះឆ្នោត ។

៦_ ត្រួតពិនិត្យការងាររបស់គណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ។

៧_ កំណត់ព្រំដែនការិយាល័យបោះឆ្នោត ។

៨_ ចេញសេចក្តីសំរេចកំណត់ទីតាំងការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងការិយាល័យបោះឆ្នោត ។

៩_ ផលិត និងបែងចែកសម្ភារៈ បរិក្ខារបំរើឱ្យការងារបោះឆ្នោត ។

១០_ ជ្រើសរើស និងតែងតាំងមន្ត្រីចុះជួយពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមច្បាប់ និងបទបញ្ជា ។

១១_ រៀបចំបញ្ជីបោះឆ្នោត និងសៀវភៅបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

១២_ ពិនិត្យ និងផ្តល់សុពលភាពបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

១៣_ ទទួល និងសំរេចលើពាក្យសុំឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់គណបក្សនយោបាយ និងការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនតំណាងរាស្ត្ររបស់គណបក្សនយោបាយ ។

១៤_ ត្រួតពិនិត្យ និងសម្របសម្រួលការប្រព្រឹត្តទៅនៃការឃោសនាបោះឆ្នោត ។

១៥_ រៀបចំ និងចាត់ចែងការបោះឆ្នោត ការរាប់សន្លឹកឆ្នោត ការបូកសរុបលទ្ធផលនិងការប្រកាសលទ្ធផល ។

១៦_ ដកហូតជាបណ្តោះអាសន្ននូវសិទ្ធិបោះឆ្នោត ឬផ្តល់សិទ្ធិបោះឆ្នោតឡើងវិញ ។

ចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬលុបចេញពីបញ្ជីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

លុបបេក្ខភាពរបស់បេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ឬទទួលស្គាល់បេក្ខភាពឈរឈ្មោះឡើងវិញ ។

១៧_ ត្រួតពិនិត្យចំណូលនិងចំណាយក្នុងពេលឃោសនាបោះឆ្នោតរបស់បេក្ខជន និងគណបក្សនយោបាយ ។

១៨_ ចាត់វិធានការ និងសម្របសម្រួលដើម្បីឱ្យមានការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធឃោសនាសាធារណៈតាមគោលការណ៍ស្មើភាព ។

១៩_ ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីដំណើរការបោះឆ្នោតដល់គណបក្សនយោបាយ និងបេក្ខជន និងទទួលសំណើនានាទាក់ទងនឹងការងារបោះឆ្នោត ។

ធានាឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន និងការសម្របសម្រួលជាប្រចាំអំពីកិច្ចដំណើរការបោះឆ្នោតរវាងគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត គណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ជាមួយគណបក្សនយោបាយ បេក្ខជន និងអ្នកដែល ពាក់ព័ន្ធនានា ។

២០_ ផលិតឯកសារផ្សព្វផ្សាយអំពីការងារបោះឆ្នោត ។

២១_ លើកកំពស់ការយល់ដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋអំពីការងារបោះឆ្នោត តាមរយៈការអប់រំនិងកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ និងដោយមធ្យោបាយផ្សេងៗទៀត ។

២២_ រៀបចំឯកសារ កម្មវិធី និងបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីទទួលបន្ទុករៀបចំការបោះឆ្នោត ។

២៣_ ពិនិត្យសំរេច និងចេញប័ណ្ណសម្គាល់តំណាងគណបក្សនយោបាយ អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ និងអន្តរជាតិ ។

២៤_ ត្រួតពិនិត្យភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ បទបញ្ជា និងតាមនីតិវិធីនៃការអនុវត្តការងារបោះឆ្នោត ។

២៥_ សំរេចដោយបើកសវនាការជាសាធារណៈលើបណ្តឹងតវ៉ា ឬបណ្តឹងជំទាស់ទាក់ទងនឹងការបោះឆ្នោត លើកលែងតែបណ្តឹងដែលទាក់ទងនឹងសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ ។

២៦_ បង្ការ និងត្រួតពិនិត្យភាពមិនប្រក្រតីនៃការបោះឆ្នោត ។

២៧_ រៀបចំគណៈកម្មការដើម្បីបំផ្លាញសន្លឹកឆ្នោត ដែលបានប្រើប្រាស់ក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ តាមអាណត្តិនីមួយៗ បន្ទាប់ពីបានរក្សាទុកប្រកបដោយសុវត្ថិភាពនូវសន្លឹកឆ្នោតទាំងនោះរយៈពេលបួន (៤) ឆ្នាំ ចាប់ពីថ្ងៃបោះឆ្នោតតាមអាណត្តិនីមួយៗ ដោយមានការចូលរួមពីតំណាងគណបក្សនយោបាយដែលមានអាសនៈក្នុងរដ្ឋសភា ។

២៨_ អនុវត្តការងារដទៃទៀតដែលច្បាប់ និងបទបញ្ជាអនុញ្ញាត ឬតម្រូវឱ្យអនុវត្ត ។

មាត្រា ១៧_ថ្មី

របៀបរបបធ្វើការរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវកំណត់ដោយបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ និងតាមបទបញ្ជា ។ ក្នុងករណីដែលប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតអវត្តមាន ត្រូវធ្វើការប្រគល់សិទ្ធិជាលាយលក្ខណ៍អក្សរតាមឋានានុក្រម ក្នុងជួរគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។ ការប្រជុំរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតអាចយកជាការបាន លុះត្រាតែមានកូរ៉ុមពីរភាគបី (២/៣) នៃសមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។ ករណីមិនគ្រប់កូរ៉ុមសម្រាប់ការប្រជុំណាមួយ ការប្រជុំនោះត្រូវកោះអញ្ជើញលើកទី ២ នៅថ្ងៃបន្ទាប់ជាបន្ទាន់ ហើយកូរ៉ុមសម្រាប់ការប្រជុំលើកទីពីរនេះ ត្រូវមានចំនួនលើសពីពាក់កណ្ដាលនៃសមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតទាំងមូល ។ រាល់ការសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតអាចយកជាការបាន លុះត្រាតែមានមតិភាគច្រើនដាច់ខាតយល់ព្រម ។

មាត្រា ១៨_ថ្មី

សមាសភាពគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបានតែងតាំងដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋ មន្ត្រីរាជការ ឬ/និង អ្នកមុខអ្នកការក្នុងខេត្ត ក្រុងដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត លើកលែងតែកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នគរបាលជាតិ មន្ត្រីតុលាការ បព្វជិតសាសនា អភិបាល អភិបាលរងខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ប្រធានភូមិ អនុប្រធានភូមិ និងសមាជិកភូមិ ។

សមាសភាពនៃគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងនេះត្រូវមានប្រធានមួយ (១) រូប អនុប្រធានមួយ (១) រូប និងសមាជិកពីបី (៣) ទៅប្រាំ (៥) រូប ។ គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងនេះមានលេខាធិការដ្ឋានមួយជាជំនួយការ ។

ក្នុងចន្លោះពីការបោះឆ្នោតមួយទៅការបោះឆ្នោតមួយទៀត គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ឱ្យមន្ត្រីលេខាធិការដ្ឋានមួយ (១) រូប ឬពីរ (២) រូប ដើម្បីបន្តនិរន្តរភាពការងារបោះឆ្នោតនៅតាមខេត្ត ក្រុង ។

មាត្រា ១៩_

ភារកិច្ចនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតមានដូចតទៅ ៖

១_ អនុវត្តភារកិច្ចដែលច្បាប់ បទបញ្ជានិងលិខិតបទដ្ឋាននានាអនុញ្ញាត ឬតម្រូវឱ្យអនុវត្ត ។

២_ អនុវត្តភារកិច្ចនិងសិទ្ធិផ្សេងៗទៀត ដែលគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតប្រគល់ឱ្យ។

មាត្រា ២០-ថ្មី

សមាសភាពគណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវបានតែងតាំងឡើងដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត តាមសំណើរបស់គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋ មន្ត្រីរាជការ ឬ/និងអ្នកមុខអ្នកការក្នុងស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតលើកលែងតែកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នគរបាលជាតិ មន្ត្រីតុលាការ បព្វជិតសាសនា អភិបាល អភិបាលរងស្រុក ខណ្ឌ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ប្រធានភូមិ អនុប្រធានភូមិ និងសមាជិកភូមិ ។

សមាសភាពគណៈកម្មការនេះមានប្រធានមួយ (១) រូប អនុប្រធានមួយ (១) រូប និងសមាជិកបី (៣) រូប ។

មាត្រា ២១-

គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតមានភារកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវ ដូចតទៅ ៖

១- អនុវត្តភារកិច្ចដែលច្បាប់ បទបញ្ជានិងលិខិតបទដ្ឋាននានាអនុញ្ញាត ឬតម្រូវឱ្យអនុវត្ត ។

២- អនុវត្តភារកិច្ចនិងសិទ្ធិផ្សេងៗទៀត ដែលគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតប្រគល់ឱ្យ។

មាត្រា ២២-ថ្មី

សមាសភាពគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ត្រូវបានតែងតាំងឡើងដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត តាមសំណើរបស់គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត ក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋ មន្ត្រីរាជការក្នុងស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត លើកលែងតែកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នគរបាលជាតិ មន្ត្រីតុលាការ បព្វជិតសាសនា អភិបាល អភិបាលរងស្រុក ខណ្ឌ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ មន្ត្រីដែលបំពេញការងាររដ្ឋបាលក្នុងសាលាឃុំ សង្កាត់ ប្រធានភូមិ អនុប្រធានភូមិ និងសមាជិកភូមិ ។

សមាសភាពគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតនីមួយៗ ត្រូវមានប្រធានមួយ (១) រូប អនុប្រធានមួយ (១) រូប លេខាធិការមួយ (១) រូប និងសមាជិកពីរ (២) រូប តាមការចាំបាច់ និងការកំណត់របស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ២៣-

ភារកិច្ចនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតមានដូចតទៅ ៖

១- អនុវត្តភារកិច្ចដែលច្បាប់ បទបញ្ជានិងលិខិតបទដ្ឋាននានាអនុញ្ញាត ឬតម្រូវឱ្យអនុវត្ត ។

២- អនុវត្តភារកិច្ចនិងសិទ្ធិផ្សេងៗទៀត ដែលគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតប្រគល់ឱ្យ។

មាត្រា ២៤-

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត អាចចេញសេចក្តីសម្រេចប្រគល់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនដល់គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតនិងមន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារបំពេញការងារបោះឆ្នោត ដើម្បីអនុវត្តការងារបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ២៥_

បេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រ ឬសមាជិកគណៈកម្មាធិការនាយក នៃគណបក្សនយោបាយ មិនអាចចូលរួមក្នុងសមាភាពគណៈកម្មាធិការជាតិ ឬគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតបានឡើយ ។

មាត្រា ២៦_ថ្មី

គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ដែលឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត អាចបញ្ជូនតំណាងរបស់ខ្លួនពីរ (២) រូប ពេញសិទ្ធិមួយ (១) រូប និងបម្រុងមួយ (១) រូប ក្នុងចំណោមអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ចូលរួមសង្កេតការណ៍មើលការបោះឆ្នោត តាមការិយាល័យបោះឆ្នោតនីមួយៗ ។

តំណាងពេញសិទ្ធិត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយចូលក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោត និងការិយាល័យរាប់សន្លឹកឆ្នោត ។

តំណាងបម្រុងត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយជំនួសតំណាងពេញសិទ្ធិ ក្នុងករណីដែលតំណាងពេញសិទ្ធិអវត្តមាន ។

គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ មានសិទ្ធិផ្លាស់ប្តូរតំណាងរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២៧_

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ អន្តរជាតិ អង្គការអន្តរជាតិនិងប្រទេសនានាអាចបញ្ជូនតំណាងរបស់ខ្លួនឱ្យចូលរួមជាអ្នកសង្កេតការណ៍ការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ២៨_

តំណាងគណបក្សនយោបាយដែលឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត តំណាងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ អន្តរជាតិ អង្គការអន្តរជាតិនិងប្រទេសនានា ដែលចូលរួមសង្កេតការណ៍បោះឆ្នោតត្រូវមានការទទួលស្គាល់ពីគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ២៩_ថ្មី

អាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ដែលទទួលខុសត្រូវការងារសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងវិស័យការងារឯទៀត ត្រូវផ្តល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការដល់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត និងគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ជាដាច់ខាត ដើម្បីរក្សាសុវត្ថិភាព សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងរបៀបរៀបរយក្នុងសម័យបោះឆ្នោត ការឃោសនាបោះឆ្នោត ការបោះឆ្នោត និងការរាប់សន្លឹកឆ្នោតតាមសំណើរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិ ឬគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ។

មាត្រា ៣០_

ប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវមានឋានៈ និងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ។ អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវមានឋានៈនិងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងរដ្ឋមន្ត្រី ។ សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវមានឋានៈនិងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងរដ្ឋលេខាធិការ ។ អគ្គលេខាធិការនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវមានឋានៈនិងបុព្វសិទ្ធិស្មើនឹងអគ្គនាយកក្រសួង ។

មាត្រា ៣១_

សមាជិកនៃគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ដទៃទៀត ព្រមទាំងបុគ្គលិកនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន លេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវបានទទួលប្រាក់កម្រៃតាមការកំណត់របស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៣២_ថ្មី

គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបំពេញការងាររបស់ខ្លួនរហូតដល់ថ្ងៃប្រកាសលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតជាស្ថាពរ ។

គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបំពេញការងាររបស់ខ្លួនរហូតដល់ហុកសិប (៦០) ថ្ងៃ ក្រោយពីការប្រកាសលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រជាស្ថាពរ ។

ប្រធាន អនុប្រធាន និងសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវបន្តការងាររបស់ខ្លួនរហូតដល់មានការតែងតាំងថ្មី ។

ក្នុងករណីខកខានមិនបានរៀបចំសមាសភាពនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតតាមពេលវេលាដូចបានបញ្ញត្តិក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ៣ មាត្រា ១៣ថ្មី នៃច្បាប់នេះ សមាសភាពនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតដែលមានស្រាប់ ត្រូវបន្តការងារ និងមានសមត្ថកិច្ចចាត់ចែងរៀបចំការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ និងការបោះឆ្នោតផ្សេងទៀតតាមច្បាប់តម្រូវ ។

ជំពូកទី ៤
ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត
និងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះ

មាត្រា ៣៣_ថ្មី

ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរដែលមានសិទ្ធិ និងមានបំណងឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងជាតំណាងរាស្ត្រត្រូវបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

១_ មានសញ្ជាតិខ្មែរពីកំណើត ។

២_ មានអាយុម្ភៃប្រាំ (២៥) ឆ្នាំឡើងទៅ គិតដល់ថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

៣_ មានសិទ្ធិបោះឆ្នោត និងមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

៤_ មានទីលំនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៥_ មានការតែងតាំងពីគណបក្សនយោបាយ ដែលបានចុះបញ្ជីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៣៤_ថ្មី

គ្មានសិទ្ធិឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ៖

១_ មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល មន្ត្រីតុលាការ កងកម្លាំងនគរបាលជាតិ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ក្នុងមុខតំណែង និងបព្វជិតសាសនាឬ

២_ ជនដែលត្រូវបានតុលាការផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម ហើយដែលមិនទាន់មាននីតិសម្បទាឡើងវិញឬ

៣_ ជនដែលត្រូវបានផ្តន្ទាទោសដកសិទ្ធិបោះឆ្នោតឬ

៤_ ជនវិកលចរិត ឬជនដែលស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលដែលមានលិខិតបញ្ជាក់ពីក្រសួងមានសមត្ថកិច្ចឬ

៥_ ជនដែលត្រូវដកហូតជាបណ្តោះអាសន្ននូវសិទ្ធិបោះឆ្នោត ឬជនដែលត្រូវបានលុបឈ្មោះពីបញ្ជីបោះឆ្នោត ដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតឬ

៦_ សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិ និងគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រឬ

៧_ សមាជិកនៃឧត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រមឬ

៨_ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។

មាត្រា ៣៥_ថ្មី

មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល មន្ត្រីតុលាការ កងកម្លាំងនគរបាលជាតិ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ សមាជិកឧត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រម និងបព្វជិតសាសនាដែលមានបំណងឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងជាតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវដាក់ពាក្យសុំច្បាប់ឈប់ពិសេស ឬលាចាកសិក្ខាបទរហូតដល់ថ្ងៃប្រកាសលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតជាស្ថាពរ យ៉ាងតិចប្រាំពីរ (៧) ថ្ងៃ មុនថ្ងៃបើកយុទ្ធនាការឃោសនាបោះឆ្នោត ។

ប្រសិនបើសាមីខ្លួនជាប់ឆ្នោត សាមីខ្លួនត្រូវធ្វើពាក្យសុំតាមឋានានុក្រមទៅសាមីក្រសួង ឬសាមីអង្គភាព ទៅបម្រើការក្រៅក្របខ័ណ្ឌដើម ក្នុងរយៈពេលអាណត្តិរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងរយៈពេលស្ថិតនៅក្រៅក្របខ័ណ្ឌដើម សាមីខ្លួនត្រូវមានសិទ្ធិឡើងឋានន្តរសក្តិ និងឡើងថ្នាក់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ និងរក្សាអតីតភាពការងារសម្រាប់ទទួលសោធននិវត្តន៍ ។

នៅពេលចប់អាណត្តិជាតំណាងរាស្ត្រ សាមីខ្លួនអាចសុំត្រលប់មកបម្រើការនៅក្រសួង ឬអង្គភាពដើមវិញ ប៉ុន្តែមុខងារអាស្រ័យដោយសាមីក្រសួង ឬសាមីអង្គភាពជាអ្នកសម្រេច ។

មាត្រា ៣៦_ថ្មី

បែបបទនៃការអនុវត្តមាត្រា ៣៣ថ្មី មាត្រា ៣៤ថ្មី នៃច្បាប់នេះ ត្រូវកំណត់ដោយបទបញ្ជា និងនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៣៧_ថ្មី

ការបើកបញ្ជីចុះឈ្មោះគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ត្រូវចាប់ផ្តើមកៅសិប (៩០) ថ្ងៃ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

ដើម្បីចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រជាផ្លូវការ គណបក្សនយោបាយត្រូវធ្វើពាក្យសុំចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត តាមបែបបទកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត មកគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត យ៉ាងយូរចិតសិប (៧០) ថ្ងៃ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោតដោយភ្ជាប់មកជាមួយ ៖

១_ សេចក្តីចម្លងលិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ នៅក្រសួងមហាផ្ទៃមួយច្បាប់ ។

២_ ឈ្មោះគណបក្សនយោបាយជាអក្សរពេញ ជាអក្សរកាត់និងសញ្ញាសម្គាល់គណបក្សនយោបាយ ។

៣_ អាសយដ្ឋាននៃទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

៤_ បញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតសរុបទូទាំងប្រទេស ។ បញ្ជីនេះត្រូវមានបេក្ខជនពេញសិទ្ធិចំនួនយ៉ាងតិចមួយភាគបី (១/៣) នៃចំនួនអាសនៈក្នុងរដ្ឋសភា និងបេក្ខជនបម្រុង ចំនួនស្មើគ្នានឹងបេក្ខជនពេញសិទ្ធិ ។

៥_ ឈ្មោះមណ្ឌលដែលគណបក្សនយោបាយមានបំណងទៅឈរ និងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះតាមមណ្ឌលទាំងនោះ ។ បញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះតាមមណ្ឌលត្រូវមានចំនួនបេក្ខជន គ្រប់តាមចំនួនកំណត់អាសនៈ និងតាមគំរូដែលគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតផ្តល់ឱ្យ ។

ចំពោះមណ្ឌលបោះឆ្នោតដែលមានអាសនៈមួយ (១) ឬពីរ (២) ត្រូវមានបេក្ខជនបម្រុងចំនួនយ៉ាងតិចបី (៣) រូប ។

៦_ សេចក្តីប្រកាសអំពីគណនីធនាគារ ដែលគណបក្សនយោបាយបានទុកប្រាក់ចំណូលផ្សេងៗ រួមមានទាំងវិភាគទានដែលបានមកពីប្រភពណាក៏ដោយ នៅធនាគារក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមានការទទួលស្គាល់ពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

៧_ លក្ខន្តិកៈគណបក្សនយោបាយ និងឯកសារផ្សេងៗដែលបញ្ជាក់ពីការបង្កើតគណបក្សនយោបាយ ។

៨_ សេចក្តីប្រកាសរបស់គណបក្សនយោបាយសន្យាថា ចូលរួមបោះឆ្នោត និងទទួលយកលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរី ត្រឹមត្រូវ និងយុត្តិធម៌ និងចូលរួមអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ក្រមសីលធម៌ និងច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ ។

៩_ បញ្ជីរាយនាមគណៈកម្មាធិការនាយក ឬគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬអង្គការសមមូលរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

១០_ បង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់តម្កល់ចំនួនដប់ប្រាំលាន (១៥.០០០.០០០) រៀលដែលចេញដោយរតនាគារជាតិ ។ ប្រាក់តម្កល់នេះត្រូវបានបង្វិលជូនទៅសាមីគណបក្សនយោបាយវិញ ក្នុងករណីដែលគណបក្សនយោបាយនោះបានទទួលសន្លឹកឆ្នោតយ៉ាងតិចបីភាគរយ (៣%) នៃចំនួនសន្លឹកឆ្នោតបានការ ឬបានអាសនៈមួយក្នុងរដ្ឋសភា ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ ការចុះឈ្មោះគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ត្រូវប្រព្រឹត្តទៅក្នុងរយៈពេលដប់ (១០) ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃប្រកាសរំលាយរដ្ឋសភា ។

មាត្រា ៣៨_ថ្មី

បញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមមណ្ឌលត្រូវ ៖

១_ ចុះឈ្មោះតាមលំដាប់អាទិភាពពីខ្ពស់មកទាប តាមការកំណត់របស់គណបក្សនយោបាយ ។

២_ មានសេចក្តីបញ្ជាក់អំពីការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដោយអាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់ដែលសាមីខ្លួនបេក្ខជននោះបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

៣_ ភ្ជាប់សេចក្តីប្រកាសរបស់បេក្ខជនយល់ព្រមទទួលការតែងតាំងជាបេក្ខជន តាមមណ្ឌលរបស់គណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៣៩_

បេក្ខជនម្នាក់ៗត្រូវមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះសម្រាប់មណ្ឌលតែមួយគត់ ។

បេក្ខជនដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះលើសពីមួយមណ្ឌល ត្រូវបានប្រកាសថាបាត់សិទ្ធិឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ទោះជាសាមីខ្លួនទៅឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនក្នុងគណបក្សនយោបាយណាផ្សេងទៀតក៏ដោយ ។

មាត្រា ៤០_ថ្មី

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវពិនិត្យសម្រេចលើពាក្យសុំចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរប្រាំពីរ (៧) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យសុំ ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវពិនិត្យ និងសម្រេចលើពាក្យសុំចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជាបន្ទាន់ ។

ក្នុងករណីគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតយល់ព្រមចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចេញលិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ជូនសាមីគណបក្សនយោបាយ ។

ក្នុងករណីគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតពិនិត្យឃើញថា សំណុំលិខិតរបស់គណបក្សនយោបាយនោះពុំបានបំពេញលក្ខខណ្ឌណាមួយ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣ថ្មី មាត្រា ៣៤ថ្មី មាត្រា ៣៥ថ្មី មាត្រា ៣៦ថ្មី មាត្រា ៣៧ថ្មី និងមាត្រា ៣៨ថ្មី នៃច្បាប់នេះ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវជូនដំណឹងទៅសាមីគណបក្សនយោបាយនោះវិញ ដើម្បីបំពេញបន្ថែម ។

គណបក្សនយោបាយនេះត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌដែលខ្វះខាត យ៉ាងយូរប្រាំ (៥) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលសាមីគណបក្សនយោបាយបានទទួលលិខិតជូនដំណឹង ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ គណបក្សនយោបាយត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌដែលខ្វះខាតឱ្យទាន់មុនពេលបញ្ឈប់បញ្ជីចុះឈ្មោះគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

ផុតកំណត់នេះ បើគណបក្សនយោបាយពុំបានបំពេញលក្ខខណ្ឌទាំងនោះទេ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតចាត់ទុកថា គណបក្សនយោបាយនោះបោះបង់ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៤១_ថ្មី

ប្រសិនបើបេក្ខភាព ឬបញ្ជីរាយនាមបេក្ខជនណាមួយត្រូវបានបដិសេធ តាមបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៣ថ្មី ឬមាត្រា ៣៤ថ្មី ឬមាត្រា ៣៥ថ្មី ឬមាត្រា ៣៩នៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវ ៖

- បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធបេក្ខភាព ឬបញ្ជីរាយនាមបេក្ខជនដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ និងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។
- ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីបដិសេធមួយច្បាប់ទៅសាមីខ្លួន និងសាមីគណបក្សនយោបាយ ។
- ផ្តល់ព័ត៌មានដល់សាមីខ្លួន និងទៅសាមីគណបក្សនយោបាយថា អនុលោមតាមមាត្រា ៤២ថ្មីនៃច្បាប់នេះ សាមីខ្លួន ឬសាមីគណបក្សនយោបាយអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥) ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ សាមីខ្លួន ឬសាមីគណបក្សនយោបាយអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញជាបន្ទាន់ ។

- ផ្ញើសេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីបដិសេធមួយច្បាប់ជូនក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ដើម្បីជាព័ត៌មាន និងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

មាត្រា ៤២_ថ្មី

បេក្ខភាពណាដែលត្រូវបានបដិសេធ ឬបញ្ជីរាយនាមបេក្ខជនរបស់គណបក្សនយោបាយណាដែលត្រូវបានបដិសេធដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត សាមីខ្លួន ឬសាមីគណបក្សនយោបាយនោះមានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥) ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ សាមីខ្លួន ឬសាមីគណបក្សនយោបាយអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញជាបន្ទាន់ ។

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវពិនិត្យ និងសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ានេះ ក្នុងរយៈពេលដប់ (១០) ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនផុតអាណត្តិ ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវពិនិត្យ និងសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ានេះជាបន្ទាន់ ។

មាត្រា ៤៣_

សវនាការឬផ្នែកមួយនៃសវនាការរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ដែលវិនិច្ឆ័យទៅលើបណ្តឹងតវ៉ា ត្រូវធ្វើជាចំហ ។

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវបិទផ្សាយថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទីកន្លែងនិងពេលវេលានៃការបើកសវនាការវិនិច្ឆ័យលើបណ្តឹងតវ៉ានេះ ។

មាត្រា ៤៤-

បន្ទាប់ពីបានបញ្ឈប់ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬនិងក្រោយពេលដែលបណ្ដឹងតវ៉ាត្រូវបានដោះស្រាយជាស្ថាពរ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវបិទផ្សាយបញ្ជីរាយនាមគណបក្សនយោបាយទាំងអស់ ដែលបានចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត និងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមខេត្ត ក្រុង របស់គណបក្សនយោបាយទាំងនោះទៅតាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងបទបញ្ជា និងនីតិវិធី ។

ជំពូកទី ៥
ការិយាល័យបោះឆ្នោត

មាត្រា ៤៥-ថ្មី

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវសម្រេចបង្កើតការិយាល័យបោះឆ្នោត មួយឬច្រើនសម្រាប់ឃុំ សង្កាត់នីមួយៗ ស្របតាមបទបញ្ជា និងនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ការិយាល័យបោះឆ្នោតនីមួយៗ ត្រូវទទួលខុសត្រូវតំបន់មួយដែលបានកំណត់ ។

ការិយាល័យបោះឆ្នោត និងតំបន់ដែលការិយាល័យនោះទទួលខុសត្រូវ ត្រូវស្ថិតនៅក្នុងព្រំប្រទល់ឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៤៦-ថ្មី

ក. ការិយាល័យបោះឆ្នោតនីមួយៗ ត្រូវមានប្រជាពលរដ្ឋដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតយ៉ាងច្រើនប្រាំពីររយ (៧០០) នាក់ ។

ការិយាល័យបោះឆ្នោតនីមួយៗ ត្រូវប្រមូលផ្ដុំដោយភូមិទាំងមូល និងត្រូវបង្កលក្ខណៈឱ្យសមាជិកទាំងអស់របស់គ្រួសារក្នុងភូមិនោះបានទៅបោះឆ្នោតនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតនោះ ។

ក្នុងករណីដែលការិយាល័យបោះឆ្នោតណាមួយមានចំនួនអ្នកបោះឆ្នោតលើសពីប្រាំពីររយ (៧០០) នាក់ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបញ្ចូលឈ្មោះអ្នកដែលលើសនោះ ទៅក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោតដែលជិតបំផុតក្នុងឃុំ សង្កាត់ជាមួយ ។

ខ. គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតមានសិទ្ធិជ្រើសយកបរិវេណ ឬអគារតែមួយធ្វើជាការិយាល័យបោះឆ្នោត សម្រាប់ការិយាល័យបោះឆ្នោតពីរ ឬច្រើន ប្រសិនបើមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ប្រក្រតីភាពនៃការគ្រប់គ្រង និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃការបោះឆ្នោត ។

ការិយាល័យបោះឆ្នោតជាច្រើនដែលតាំងនៅបរិវេណ ឬអគារតែមួយនោះត្រូវរៀបចំឱ្យស្ថិតនៅដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ។

ការិយាល័យបោះឆ្នោតនីមួយៗដែលតាំងនៅបរិវេណ ឬអគារតែមួយនោះត្រូវគ្រប់គ្រងឱ្យដាច់ចេញពីគ្នា និងខុសពីការិយាល័យបោះឆ្នោតផ្សេងទៀត ទៅតាមបទបញ្ជា និងនីតិវិធីដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៤៧_ថ្មី

ឈ្មោះ និងទីតាំងការិយាល័យបោះឆ្នោតដែលបានកំណត់ហើយ ត្រូវបិទផ្សាយជាសាធារណៈ ។

គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតអាចសុំតារាងឈ្មោះ និងទីតាំងការិយាល័យបោះឆ្នោតនេះបានដោយបង់ថ្លៃ ។

តម្លៃនេះត្រូវគិតត្រឹមតែតម្លៃផលិតប៉ុណ្ណោះ ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបញ្ជូនតារាងឈ្មោះ និងទីតាំងការិយាល័យបោះឆ្នោតនៃមណ្ឌលនីមួយៗ មួយច្បាប់ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។

ជំពូកទី ៦

ការចុះឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត និងបញ្ជីបោះឆ្នោត

មាត្រា ៤៨_ថ្មី

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវធានាឱ្យមានបញ្ជីបោះឆ្នោតសម្រាប់ការិយាល័យបោះឆ្នោតនីមួយៗ ដែលបង្កើតឡើងតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៥ថ្មី និងមាត្រា ៤៦ថ្មីនៃច្បាប់នេះ។

បញ្ជីបោះឆ្នោតតាមការិយាល័យបោះឆ្នោតនីមួយៗ ត្រូវកត់ចូលក្នុងសៀវភៅបញ្ជីមួយ ហើយរក្សាទុកជាអចិន្ត្រៃយ៍នៅសាលាឃុំ សង្កាត់ តាមបទបញ្ជា និងនីតិវិធីដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវផ្តល់សុពលភាព និងប្រកាសផ្សាយបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតផ្លូវការកៅសិប (៩០) ថ្ងៃ យ៉ាងតិច មុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានរំលាយមុនអាណត្តិ បញ្ជីបោះឆ្នោតត្រូវយកបញ្ជីបោះឆ្នោតដែលមានសុពលភាពចុងក្រោយទុកជាផ្លូវការ ហើយត្រូវផ្សព្វផ្សាយបញ្ជីនេះយ៉ាងតិចហាសិប (៥០) ថ្ងៃ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៤៩._ថ្មី(ពីរ)

សៀវភៅបញ្ជីនេះ ត្រូវរក្សាទុកជាអចិន្ត្រៃយ៍នៅសាលាឃុំ សង្កាត់ ហើយត្រូវថតចម្លងផ្លូវការមួយច្បាប់រក្សាទុកនៅទីស្នាក់ការគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។ រយៈពេលនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងការផ្តល់សុពលភាពលើបញ្ជីបោះឆ្នោត ត្រូវធ្វើចាប់ពីថ្ងៃទី ០១ ខែតុលា រហូតដល់ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។

នៅឆ្នាំដែលមានការរៀបចំការបោះឆ្នោតជាសកល គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតអាចសម្រេចកាលបរិច្ឆេទ និងរយៈពេលនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោត និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនិងការផ្តល់សុពលភាពលើបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្សេងពីនេះ ។ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត អាចបន្ថែមរយៈពេលនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតយ៉ាងយូរ ដប់ប្រាំ (១៥)ថ្ងៃ ។

ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភា ត្រូវបានរំលាយក្នុងអំឡុងពេលនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬប្រធានសក្តិ ឬអសន្តិសុខ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត អាចសម្រេចរយៈពេលនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតផ្សេងពីនេះ ។

មាត្រា ៥០_ថ្មី

ដើម្បីបោះឆ្នោតបាន ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត និងមានឯកសារបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួនក្នុងពេលបោះឆ្នោត ។

ដើម្បីមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

- មានសញ្ជាតិខ្មែរ ។
- មានអាយុ ១៨ ឆ្នាំឡើងទៅ គិតដល់ថ្ងៃបោះឆ្នោត ។
- មានទីលំនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ដែលសាមីខ្លួនត្រូវបោះឆ្នោត ។
- មិនត្រូវស្ថិតក្នុងស្ថានភាពជាប់ពន្ធនាគារ ។
- ពុំមែនជាជនវិកលចរិត ឬស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលដោយមានលិខិតបញ្ជាក់ពីក្រសួងស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចេញបទបញ្ជា និងនីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តជាក់ស្តែងនូវវាក្យខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ៥១_ថ្មី

បេក្ខជនដែលឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត សហព័ទ្ធ និងកូនអាចទៅបោះឆ្នោតនៅមណ្ឌលបោះឆ្នោតដែលខ្លួនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតបាន ។

បេក្ខជនដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនរបស់គណបក្សនយោបាយ ដែលបានអនុម័តយល់ព្រមឱ្យចុះបញ្ជីឈរឈ្មោះដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ព្រមទាំងសហព័ទ្ធ និងកូនរបស់ខ្លួនដែលបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត នៅមណ្ឌលបោះឆ្នោតផ្សេងពីមណ្ឌលដែលខ្លួនឈរឈ្មោះ បេក្ខជននោះអាចធ្វើសេចក្តីស្នើសុំមកគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតឱ្យចុះឈ្មោះរបស់ខ្លួនព្រមទាំងសហព័ទ្ធ និងកូនរបស់ខ្លួន ក្នុងករណីមានការយល់ព្រមពីសហព័ទ្ធ និងកូនរបស់ខ្លួននៅការិយាល័យបោះឆ្នោតណាមួយក្នុងមណ្ឌលដែលខ្លួនឈរឈ្មោះ ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវចាត់ឱ្យលុបឈ្មោះរបស់បេក្ខជន សហព័ទ្ធ និងកូនរបស់បេក្ខជននោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោតនៃឃុំ សង្កាត់ ដែលបានចុះឈ្មោះកន្លងមក រួចហើយចាត់ឱ្យចុះឈ្មោះបេក្ខជន សហព័ទ្ធនិងកូនរបស់បេក្ខជននោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតនៃការិយាល័យបោះឆ្នោតក្នុងមណ្ឌលដែលបេក្ខជននោះឈរឈ្មោះតាមការស្នើសុំ ។

មាត្រា ៥២_ថ្មី

ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរម្នាក់ៗ ត្រូវមានឈ្មោះតែមួយ ក្នុងបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតនៃការិយាល័យបោះឆ្នោតតែមួយគត់ ។

ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរដែលមានទីលំនៅច្រើនជាងមួយកន្លែងក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវជ្រើសយកកន្លែងតែមួយគត់ដើម្បីចុះឈ្មោះជាអ្នកបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៥៣_ថ្មី

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើប្រតិភូកម្មអំណាចដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ឱ្យបំពេញតួនាទីជាតំណាងខ្លួន ក្នុងការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត និងសៀវភៅបញ្ជីបោះឆ្នោតសម្រាប់ឃុំ សង្កាត់នីមួយៗ ។

ដើម្បីអនុវត្តតួនាទីខាងលើនេះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវប្រគល់ភារកិច្ចដល់ស្មៀនឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួនឱ្យទទួលជាមន្ត្រីពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត និងសៀវភៅបញ្ជីបោះឆ្នោតក្នុងឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួន ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវដឹកនាំស្មៀនឃុំ សង្កាត់ ឱ្យអនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវនូវច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោត បទបញ្ជា និងនីតិវិធីដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវចាត់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួនមួយ (១) រូប ចំពោះឃុំ សង្កាត់ដែលមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាប្រាំ (៥) រូប និងពីរ (២) រូប ចំពោះឃុំ សង្កាត់ដែលមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សា ចាប់ពីប្រាំពីរ (៧) រូបឡើងទៅ ឱ្យប្រចាំការពិនិត្យមើលការខុសត្រូវលើស្មៀនឃុំ សង្កាត់ក្នុងអំឡុងពេលនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ដែលប្រចាំការនេះមិនទទួលប្រាក់កំរៃបន្ថែមឡើយ ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រសួងមហាផ្ទៃ អំពីការធ្វើប្រតិភូកម្មអំណាចស្របតាមសមត្ថភាព និងធនធានរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ហើយត្រូវធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលកសាងសមត្ថភាព និងផ្គត់ផ្គង់មធ្យោបាយ សម្ភារៈ ថវិកាសមស្របដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងស្មៀនឃុំ សង្កាត់ដើម្បីអនុវត្តការទទួលខុសត្រូវនេះ ។

មាត្រា ៥៤_ថ្មី

ក. ដើម្បីចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវទៅបង្ហាញខ្លួននៅសាលាឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួន ឬទីកន្លែងណាមួយក្នុងឃុំ សង្កាត់ដែលខ្លួនកំពុងរស់នៅ តាមការកំណត់របស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ពេលបង្ហាញខ្លួនប្រជាពលរដ្ឋត្រូវ ៖

- បង្ហាញអត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួនដល់ស្មៀនឃុំ សង្កាត់ ។
- មានសិទ្ធិបោះឆ្នោតស្របតាមមាត្រា ៥០ ថ្មី នៃច្បាប់នេះ ។
- មិនទាន់បានចុះឈ្មោះ ឬបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅឃុំ សង្កាត់ផ្សេងណាមួយរួចហើយ ឬមិនទាន់បានចុះឈ្មោះនៅកន្លែងណាមួយក្នុងឃុំ សង្កាត់ ។

ក្នុងករណីដែលមានប្រជាពលរដ្ឋដែលទទួលមរណភាព ដែលត្រូវបានដកហូតជាបណ្តោះអាសន្ននូវសិទ្ធិបោះឆ្នោត ដែលត្រូវបានលុបឈ្មោះពីបញ្ជីបោះឆ្នោត ដែលបានផ្លាស់ទីលំនៅចេញទៅឃុំ សង្កាត់ផ្សេង ស្មៀនឃុំ សង្កាត់ត្រូវស្រង់ឈ្មោះប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះដាក់ក្នុងបញ្ជីមួយដោយឡែក ហើយក្នុងរយៈពេលនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៩ថ្មីនៃច្បាប់នេះ ស្មៀនឃុំ សង្កាត់ត្រូវលុបឈ្មោះប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត និងសៀវភៅបញ្ជីបោះឆ្នោតក្នុងឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួន ។

ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋដែលមិនបានចុះឈ្មោះពីមុនមក ដែលទើបដល់អាយុត្រូវបោះឆ្នោត ដែលបានផ្លាស់ទីលំនៅចូលថ្មី ស្មៀនឃុំ សង្កាត់ត្រូវស្រង់ឈ្មោះប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះដាក់ក្នុងបញ្ជីមួយដោយឡែក ហើយក្នុងរយៈពេលនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះត្រូវបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌសម្រាប់ការចុះឈ្មោះដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ១ និងវាក្យខ័ណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ ។

ក្នុងករណីចាំបាច់ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់អាចចាត់ឱ្យធ្វើការចុះឈ្មោះចល័តស្របតាមបទបញ្ជា និងនីតិវិធីដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ខ. ដើម្បីបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួន ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវបង្ហាញឯកសារណាមួយ ដូចខាងក្រោម ៖

- លិខិតឆ្លងដែននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណដែលផ្តល់ឱ្យដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដោយមានបិទរូបថតជាសំគាល់ ។
- សៀវភៅគ្រួសារ ។

ប្រជាពលរដ្ឋដែលមកបង្ហាញខ្លួនអាចកំណត់អត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួនបាន ដោយការធានាអះអាងរបស់អ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតពីររូបក្នុងឃុំ សង្កាត់នោះ ធ្វើឡើងនៅចំពោះមុខមេឃុំ ចៅសង្កាត់ ឬចំពោះមុខជំទប់ ចៅសង្កាត់រង ក្នុងករណីមេឃុំ ចៅសង្កាត់អវត្តមានដោយបញ្ជាក់ថា អ្នកសុំចុះឈ្មោះនោះពិតជាមនុស្សដូចដែលសាមីខ្លួនបានបញ្ជាក់អះអាងមែន រួចហើយត្រូវយកលិខិតបញ្ជាក់នោះមកបង្ហាញស្មៀនឃុំ សង្កាត់ភ្លាម ដើម្បីបំពេញបែបបទចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

គ. ដើម្បីបញ្ជាក់ថាខ្លួនជាប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវបង្ហាញឯកសារណាមួយក្នុងចំណោមឯកសារដូចខាងក្រោម ៖

- លិខិតឆ្លងដែននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរដែលបានផ្តល់ឱ្យ អនុលោមទៅតាមច្បាប់សញ្ជាតិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងអនុក្រឹត្យលេខ ៣៦ អនក្រ ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ស្តីពីអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ ។
- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ឬកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ឬនគរបាលជាតិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ឆាយារបស់ព្រះសង្ឃ ។

- ភស្តុតាងដែលបង្ហាញថា ឈ្មោះរបស់អ្នកសុំចុះឈ្មោះមាននៅក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតចុងក្រោយ និងសៀវភៅបញ្ជីបោះឆ្នោតរបស់ឃុំ សង្កាត់ ។

- សំបុត្រកំណើតដែលមានបញ្ជាក់ពីសញ្ជាតិខ្មែរ ។

- លិខិតបញ្ជាក់ថាជាប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ដែលផ្តល់ឱ្យដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។

- លិខិតបញ្ជាក់ ឯកសារឬសេចក្តីសម្រេចស្ថាពររបស់តុលាការដែលបញ្ជាក់ថា ឪពុក ឬម្តាយរបស់អ្នកសុំចុះឈ្មោះជាប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ និងឯកសារដែលបង្ហាញថាអ្នកសុំចុះឈ្មោះគឺជាកូនរបស់ឪពុក ឬម្តាយនោះ ។

- ឯកសារជាផ្លូវការបង្ហាញថា អ្នកសុំចុះឈ្មោះកើតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយឪពុក និងម្តាយបរទេសរបស់ជននោះក៏កើត និងរស់នៅស្របច្បាប់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដែរ និងឯកសារជាផ្លូវការដែលបង្ហាញថាអ្នកសុំចុះឈ្មោះគឺជាកូនរបស់ឪពុក និងម្តាយនោះ ។

ឃ. ដើម្បីបញ្ជាក់ថាខ្លួនមានអាយុយ៉ាងតិច ១៨ឆ្នាំ គិតមកទល់ថ្ងៃបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវបង្ហាញឯកសារណាមួយដូចខាងក្រោម ៖

- ឯកសារណាមួយដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៤ថ្មី **ខ** និង **គ** នៃច្បាប់នេះ ដែលមានបញ្ជាក់ពីអាយុ ឬថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើតរបស់អ្នកសុំចុះឈ្មោះ ឬលិខិតធានាអះអាងរបស់អ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតពីរ (២) រូប ក្នុងឃុំ សង្កាត់នោះ ធ្វើឡើងចំពោះមុខមេឃុំ ចៅសង្កាត់ ដោយបញ្ជាក់ថាអ្នកសុំចុះឈ្មោះនោះពិតជាមានអាយុ ១៨ឆ្នាំ យ៉ាងតិច គិតមកទល់ថ្ងៃបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រប្រាកដមែន ។

ង. ដើម្បីបញ្ជាក់ថាខ្លួនពិតជាមានទីលំនៅនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវបង្ហាញឯកសារណាមួយដូចខាងក្រោម ៖

- ឯកសារទាំងឡាយដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៤ថ្មី **ខ គ** និង **ឃ** នៃច្បាប់នេះ ហើយដែលបញ្ជាក់ថាអ្នកសុំចុះឈ្មោះពិតជាមានទីលំនៅនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់នោះប្រាកដមែន ឬលិខិតបញ្ជាក់ពីអាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់ថាសាមីខ្លួនពិតជាមានទីលំនៅ នៅក្នុងឃុំ សង្កាត់នោះប្រាកដមែន ។

ច. ក្នុងករណីដែលប្រជាពលរដ្ឋមានឯកសារគ្រប់គ្រាន់ត្រឹមត្រូវដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៤ថ្មី **ខ គ ឃ** និង **ង** នៃច្បាប់នេះ ស្មៀនឃុំ សង្កាត់ ត្រូវ ៖

- ចុះឈ្មោះប្រជាពលរដ្ឋនោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

- កត់ឈ្មោះប្រជាពលរដ្ឋនោះចូលក្នុងសៀវភៅបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

- ចេញបង្កាន់ដៃបញ្ជាក់អំពីការចុះឈ្មោះជូនសាមីខ្លួន ។

- បញ្ជាក់ប្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ អំពីការិយាល័យបោះឆ្នោតដែលប្រជាពលរដ្ឋនោះត្រូវទៅបោះឆ្នោត ។

ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋណាដែលមានឈ្មោះក្នុងសៀវភៅបញ្ជីបោះឆ្នោតរួចហើយ ស្មៀនឃុំ សង្កាត់គ្រាន់តែពិនិត្យភស្តុតាងនៃការចុះឈ្មោះរបស់ជននោះ ប្រសិនបើជននោះមិនស្ថិតក្នុងករណីណាមួយដូចបានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៥៤ថ្មី **ក** នៃច្បាប់នេះ ស្មៀនឃុំ សង្កាត់ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពឈ្មោះរបស់ជននោះចូលក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៥៥_ថ្មី

ក្នុងអំឡុងពេលពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ហាមឃាត់មិនឱ្យយកអាវុធ គ្រឿងផ្ទុះ និងគ្រាប់រំសេវ ព្រមទាំងវត្ថុប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗ ចូលក្នុងសាលាឃុំ សង្កាត់ ឬទីកន្លែងកំណត់សម្រាប់ការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត លើកលែងតែមានជនណាបង្កការអុកឡុកវុំខាន ទើបមេឃុំ ចៅសង្កាត់ អាចស្នើសុំឱ្យមានអន្តរាគមន៍ពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវធានាឱ្យដំណើរការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងគ្មានការភ័យខ្លាច ឬការបំភិតបំភ័យនានា ។

មាត្រា ៥៦_ថ្មី

ស្មៀនឃុំ សង្កាត់ បន្ទាប់ពីបានសុំយោបល់ពីសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ដែលប្រចាំការមើលការខុសត្រូវ អាចបដិសេធការចុះឈ្មោះដល់អ្នកមកចុះឈ្មោះ ក្នុងករណីមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា ជននោះពុំមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់តាមមាត្រា ៥០ថ្មី មាត្រា ៥៤ថ្មី **ក ខ គ ឃ** និង **ង** នៃច្បាប់នេះ ។

ក្នុងករណីដែលស្មៀនឃុំ សង្កាត់បដិសេធការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ស្មៀនឃុំ សង្កាត់ត្រូវ ៖

- បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធ ដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ និងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។
- ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃការបដិសេធមួយច្បាប់ជូនសាមីខ្លួន ។
- ផ្តល់ព័ត៌មានជូនសាមីខ្លួនថា អនុលោមតាមមាត្រា ៥៧ថ្មីនៃច្បាប់នេះ សាមីខ្លួន ឬតំណាងអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេលបី (៣) ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។
- ផ្ញើសំណុំឯកសារបដិសេធមួយច្បាប់ទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត តាមរយៈលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត ដើម្បីជាព័ត៌មាន និងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

មាត្រា ៥៧_ថ្មី

ជនណាដែលការសុំចុះឈ្មោះរបស់ខ្លួនត្រូវបានបដិសេធដោយស្មៀនឃុំ សង្កាត់ ជននោះ ឬតំណាងអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេលបី (៣) ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។

មាត្រា ៥៨_ថ្មី

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវធ្វើការប្រជុំសម្រេចជាសាធារណៈលើបណ្តឹងតវ៉ានេះ ដោយសម្លេងភាគច្រើនដាច់ខាតនៃសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាទាំងមូល ក្នុងរយៈពេលបី (៣) ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

មាត្រា ៥៩_ថ្មី

ប្រសិនបើក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់យល់ព្រមតាមសំណើរបស់អ្នកប្តឹងតវ៉ា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវចាត់ឱ្យស្មៀនឃុំ សង្កាត់ អនុវត្តការចុះឈ្មោះតាមល័ក្ខខ័ណ្ឌដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៤ថ្មី **ច** នៃច្បាប់នេះ ។

ប្រសិនបើក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ពុំយល់ព្រមតាមសំណើរបស់អ្នកប្តឹងតវ៉ា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវ ៖

- បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធ ដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ និងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។
- ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃការបដិសេធមួយច្បាប់ជូនសាមីខ្លួន ។
- ផ្តល់ព័ត៌មានជូនសាមីខ្លួនថា អនុលោមតាមមាត្រា ៦០ថ្មី នៃច្បាប់នេះ សាមីខ្លួន ឬតំណាង អាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។
- ផ្ញើសំណុំឯកសារបដិសេធមួយច្បាប់ទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត តាមរយៈលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត ដើម្បីជាព័ត៌មាន និងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

មាត្រា ៦០-ថ្មី

ជនណាដែលបណ្តឹងតវ៉ារបស់ខ្លួនត្រូវបានបដិសេធដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ជននោះ ឬតំណាងអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។

មាត្រា ៦១-ថ្មី

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ានេះ ដោយបើកសវនាការជាសាធារណៈ ក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតយល់ព្រមតាមសំណើរបស់អ្នកប្តឹងតវ៉ា គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវចេញសេចក្តីសម្រេចទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីចាត់ឱ្យស្មៀនឃុំ សង្កាត់ ចុះឈ្មោះអ្នកដែលត្រូវបានបដិសេធដោយអនុវត្តតាមល័ក្ខខ័ណ្ឌចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៤ថ្មី ៥ នៃច្បាប់នេះ ។

ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតពុំយល់ព្រមតាមសំណើរបស់អ្នកប្តឹងតវ៉ា គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវ ៖

- បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ និងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ។
- ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃការបដិសេធនេះមួយច្បាប់ទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ា ។
- ផ្តល់ព័ត៌មានទៅសាមីខ្លួនថា អនុលោមតាមមាត្រា ៦២ថ្មី នៃច្បាប់នេះ សាមីខ្លួន ឬតំណាងអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។
- ផ្ញើសេចក្តីចម្លងនៃការបដិសេធនេះមួយច្បាប់ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ដើម្បីជាព័ត៌មាន និងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

មាត្រា ៦២_ថ្មី

ជនណាដែលការសុំចុះឈ្មោះរបស់ខ្លួនត្រូវបានបដិសេធដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ជននោះ ឬតំណាងអាចប្ដឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវសម្រេចលើបណ្ដឹងតវ៉ានេះ ដោយបើកសវនាការជាសាធារណៈក្នុងរយៈពេលដប់ (១០) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្ដឹង ។

ក្នុងករណីក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញយល់ព្រម ឬមិនយល់ព្រមតាមបណ្ដឹងតវ៉ា ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវ ៖

- ចេញសេចក្ដីសម្រេចឱ្យគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតចុះឈ្មោះ ឬបដិសេធឈ្មោះអ្នកដែលមានបញ្ហា ។
- ផ្ញើសេចក្ដីចម្លងនៃសេចក្ដីសម្រេចយល់ព្រម ឬបដិសេធនេះមួយច្បាប់ទៅអ្នកប្ដឹងតវ៉ា ឬតំណាង ។

ប្រសិនបើសេចក្ដីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ តម្រូវឱ្យចុះឈ្មោះអ្នកដែលមានបញ្ហា គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតអ្នកដែលមានបញ្ហានោះតាមលក្ខខណ្ឌចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៤ថ្មី ៥ នៃច្បាប់នេះ ហើយផ្ញើបញ្ជីបោះឆ្នោតកែប្រែថ្មីនោះមួយច្បាប់ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។

មាត្រា ៦៣_ថ្មី

បន្ទាប់ពីថ្ងៃបញ្ចប់ការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ហើយការប្ដឹងតវ៉ាទៅនឹងការចុះឈ្មោះត្រូវបានដោះស្រាយរួចរាល់ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ឱ្យបិទផ្សាយជាសាធារណៈបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូងនៅសាលាឃុំ សង្កាត់ និងទីតាំងណាមួយក្នុងឃុំ សង្កាត់ តាមការកំណត់របស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីស្របតាមច្បាប់ស្ដីពីគណបក្សនយោបាយ មានសិទ្ធិសុំបញ្ជីបោះឆ្នោតថតចម្លងនេះបានដោយបង់ថ្លៃ ។ តម្លៃនេះត្រូវគិតត្រឹមតែតម្លៃផលិតប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ៦៤_ថ្មី

ក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបិទផ្សាយបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូង ជនណាក៏ដោយក៏អាចប្ដឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ខ្លួនពីការបាត់បង់ឈ្មោះ ឬជំទាស់ការចុះឈ្មោះ ឬការរក្សាទុកឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតនៃជនណាម្នាក់ដែលខ្លួនមានភស្ដុតាងបញ្ជាក់ថា ៖

- ជននោះពុំមានលក្ខខណ្ឌត្រឹមត្រូវគ្រប់គ្រាន់តាមមាត្រា ៥០ថ្មី និងមាត្រា ៥៤ថ្មីនៃច្បាប់នេះ ។
- ជននោះមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតច្រើនជាងមួយកន្លែង ។
- ជននោះបានមកចុះឈ្មោះ មានបង្កាន់ដៃបញ្ជាក់ការចុះឈ្មោះ ប៉ុន្តែជននោះគ្មានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត និងសៀវភៅបញ្ជីបោះឆ្នោត ។
- ជននោះមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត តែកត់ត្រាមិនច្បាស់លាស់ ។

អ្នកប្ដឹងតវ៉ាត្រូវបង្ហាញភស្ដុតាងជាឯកសារណាមួយទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ។

អ្នកប្ដឹងជំទាស់ត្រូវផ្ដល់ព័ត៌មានបន្ថែម ក្នុងករណីមានការស្នើសុំពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ។

មាត្រា ៦៥_ថ្មី

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវប្រជុំសម្រេចជាសាធារណៈលើបណ្តឹងតវ៉ា ឬជំទាស់ក្នុងរយៈពេលបី (៣) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ប្រសិនបើបណ្តឹងតវ៉ា ឬជំទាស់នេះជាការត្រឹមត្រូវ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវចាត់ឱ្យស្មៀនឃុំ សង្កាត់ឱ្យចុះឈ្មោះអ្នកដែលមានបញ្ហានោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ឬលុបឈ្មោះអ្នកដែលមានបញ្ហានោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

ប្រសិនបើអ្នកតវ៉ា ឬជំទាស់ ឬអ្នកដែលមានបញ្ហាពុំពេញចិត្តនឹងការសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ជននោះ ឬតំណាងអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ា ឬជំទាស់នោះ ដោយបើកសវនាការជាសាធារណៈ ក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ប្រសិនបើបណ្តឹងតវ៉ា ឬជំទាស់នោះជាការត្រឹមត្រូវ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ការឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ចុះឈ្មោះអ្នកដែលមានបញ្ហានោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតតាមលក្ខខណ្ឌដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៤ថ្មី ២ នៃច្បាប់នេះ ឬលុបឈ្មោះអ្នកដែលមានបញ្ហានោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត និងសៀវភៅបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

ប្រសិនបើអ្នកតវ៉ា ឬអ្នកជំទាស់ពុំពេញចិត្តនឹងការសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ជននោះឬតំណាងអាចប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ក្នុងរយៈពេលប្រាំ (៥) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៦៦_ថ្មី

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ា ឬជំទាស់នោះ ដោយបើកសវនាការជាសាធារណៈ ក្នុងរយៈពេលដប់ (១០) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ប្រសិនបើបណ្តឹងតវ៉ា ឬជំទាស់នោះជាការត្រឹមត្រូវ ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវ ៖

- ចេញសេចក្តីសម្រេចឱ្យគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតចុះឈ្មោះ ឬបដិសេធឈ្មោះអ្នកប្តឹងតវ៉ា ឬអ្នកជំទាស់ ឬអ្នកដែលមានបញ្ហា ។
- ផ្ញើសេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីយល់ព្រម ឬបដិសេធនេះមួយច្បាប់ទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ា ឬអ្នកជំទាស់ ឬអ្នកដែលមានបញ្ហា ។

ប្រសិនបើសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញតម្រូវឱ្យចុះឈ្មោះអ្នកប្តឹងតវ៉ា ឬអ្នកដែលមានបញ្ហា គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ការឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ចុះឈ្មោះជននោះ តាមលក្ខខណ្ឌចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៤ថ្មី ២ នៃច្បាប់នេះ ហើយផ្ញើបញ្ជីបោះឆ្នោតកែប្រែថ្មីនោះមួយច្បាប់ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។

មាត្រា ៦៧_ថ្មី

នៅពេលដែលបណ្ដឹងតវ៉ា ឬបណ្ដឹងជំទាស់ត្រូវបានសម្រេចជាស្ថាពរ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់បញ្ជូនបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ ទៅសាលាឃុំ សង្កាត់ដើម្បីទុកជាឯកសារផ្លូវការ ។

ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតក្នុងឃុំ សង្កាត់ មានសិទ្ធិស្នើសុំពិនិត្យមើលឈ្មោះរបស់ខ្លួនក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតនេះបាន ។

គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ស្ដីពីគណបក្សនយោបាយមានសិទ្ធិសុំបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការថតចម្លងបានដោយបង់ថ្លៃ ។ តម្លៃត្រូវគិតត្រឹមតែតម្លៃផលិតប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ៦៨_ថ្មី

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវចាត់ឱ្យបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតនីមួយៗក្នុងឃុំ សង្កាត់ នៅទីស្នាក់ការគណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត និងទីស្នាក់ការគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត តាមកាលបរិច្ឆេទដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៦៩_ថ្មី

គណបក្សនយោបាយ ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិនិងបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងប្រទេសនានាអាចបញ្ជូនតំណាងរបស់ខ្លួនចូលសង្កេតការណ៍ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។

តំណាងទាំងអស់ត្រូវមានការទទួលស្គាល់ពីគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ជំពូកទី ៧

ការឃោសនាបោះឆ្នោត

មាត្រា ៧០_

ការឃោសនាបោះឆ្នោតមានទិសដៅឱ្យគណបក្សនយោបាយ និងបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតធ្វើការផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួនជូនអ្នកបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៧១_

គណបក្សនយោបាយ និងបេក្ខជនទាំងអស់ត្រូវជៀសវាងប្រព្រឹត្តអំពើគំរាមកំហែង ឬបំភិតបំភ័យ ឬអំពើហិង្សាទៅលើប្រជាពលរដ្ឋ ទៅលើគណបក្សនយោបាយឬបេក្ខជនដទៃទៀត ។

គ្រប់គណបក្សនយោបាយ និងបេក្ខជនទាំងអស់មិនត្រូវញុះញង់អ្នកគាំទ្រ ឬអ្នកបោះឆ្នោតឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើរំលោភ គំរាមកំហែង អំពើហិង្សា ឬបំភិតបំភ័យទៅលើបុគ្គល ឬគណបក្សនយោបាយដទៃឡើយ ។

មាត្រា ៧២_

យុទ្ធនាការឃោសនាបោះឆ្នោតមានរយៈពេលសាមសិប (៣០) ថ្ងៃ ហើយគ្រប់សកម្មភាពនៃការឃោសនាបោះឆ្នោតត្រូវចប់ ២៤ ម៉ោង មុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៧៣._ថ្មី

ក្នុងពេលឃោសនាបោះឆ្នោត និងពេលបោះឆ្នោត គណបក្សនយោបាយទាំងអស់ បេក្ខជនទាំងអស់ សមាជិកនៃគណបក្សនយោបាយទាំងអស់ អ្នកគាំទ្រទាំងអស់ ត្រូវគោរពតាមវិធាន បទប្បញ្ញត្តិ និងគោលការណ៍ ដែលចែងក្នុងច្បាប់បោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ និងក្រមសីលធម៌ បទបញ្ជា និងនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត គោរពតាមគោលការណ៍សិទ្ធិមនុស្ស និងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យដូចមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

របៀប បែបបទប្តឹងជំទាស់ ឬតវ៉ាក្នុងពេលឃោសនាបោះឆ្នោត និងការដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងត្រូវកំណត់ដោយបទបញ្ជា និងនីតិវិធី ។ ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញមានសមត្ថកិច្ចសម្រេចសេចក្តីចុងក្រោយ ។

មាត្រា ៧៤_

គ្រប់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន រួមមានសារព័ត៌មាន វិទ្យុនិងទូរទស្សន៍របស់រដ្ឋត្រូវចុះផ្សាយគ្រប់ព័ត៌មានដែលស្នើដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតដោយមិនយកថ្លៃ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយពីការងារបោះឆ្នោតនិងអប់រំដល់អ្នកបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៧៥_

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចាត់វិធានការ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយអត្ថបទឃោសនាតាមសំណើរបស់គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោត ផ្អែកតាមគោលការណ៍ស្មើភាពនិងតាមលំដាប់ពេលមុនក្រោយ ។

មាត្រា ៧៦_

ក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិផ្សព្វផ្សាយ គណបក្សនយោបាយនិងបេក្ខជនទាំងអស់មិនត្រូវប្រើអំពើហិង្សា អំពើរំលោភ សំដីប្រមាថមើលងាយ មិនត្រូវសាបព្រោះឱ្យមានការភ័យខ្លាច ការភាន់ច្រឡំ ធ្វើឱ្យច្របូកច្របល់បាត់ទំនុកចិត្តលើការសម្ងាត់នៃការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៧៧_

អ្នកគ្រប់គ្រងរោងមហោស្រព មណ្ឌលកីឡា ឧទ្យានសាធារណៈ សាលសាធារណៈត្រូវផ្តល់ទីកន្លែងរបស់ខ្លួនដល់បេក្ខជនឬគណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោត ដែលសុំជួលប្រើប្រាស់សម្រាប់បម្រើការឃោសនាដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ស្មើភាព និងតាមលំដាប់មុនក្រោយ ។

មាត្រា ៧៨.-

ក្នុងសម័យឃោសនាបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ គណបក្សនយោបាយឬបេក្ខជនដែលមានបំណងជួលរោងមហោស្រព មណ្ឌលកីឡា ឧទ្យានសាធារណៈ សាលសាធារណៈ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៧៧ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវធ្វើពាក្យសុំទៅអ្នកគ្រប់គ្រងទីកន្លែងទាំងនោះ បី (៣) ថ្ងៃយ៉ាងតិចមុនថ្ងៃប្រជុំឃោសនា ហើយត្រូវចម្លងពាក្យសុំនេះមួយច្បាប់ផ្ញើទៅគណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត ។

អ្នកគ្រប់គ្រងទីកន្លែងទាំងនោះ ត្រូវឆ្លើយតបនឹងពាក្យសុំជួលក្នុងរយៈពេលម្ភៃបួន (២៤) ម៉ោងយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យសុំ ។

មាត្រា ៧៩.-

គណបក្សនយោបាយឬបេក្ខជនអាចធ្វើសកម្មភាពឃោសនានៅលើទីធ្លាឯកជន ឬនៅសាលឯកជនបាន ប្រសិនបើមានការព្រមព្រៀងពីម្ចាស់កន្លែងនោះ តែត្រូវជូនដំណឹងដល់គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៨០.-

គណបក្សនយោបាយនិងបេក្ខជនទាំងអស់មិនត្រូវជ្រៀតជ្រែក ឬធ្វើឱ្យរាំងស្ទះដល់សកម្មភាពគណបក្សនយោបាយ ឬបេក្ខជនដទៃទៀត ។

មាត្រា ៨១.-

ចំណាយសម្រាប់ការឃោសនារបស់គណបក្សនយោបាយ និងរបស់បេក្ខជនម្នាក់ៗជាបន្ទុករបស់គណបក្សនយោបាយ ឬបេក្ខជនផ្ទាល់ ។

មាត្រា ៨២.-

គ្រប់គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតរួចហើយ ត្រូវមានសៀវភៅគណនីដើម្បីកត់ប្រាក់ចំណូល ប្រភពនៃប្រាក់ចំណូលនិងចំណាយសម្រាប់ការឃោសនាបោះឆ្នោត ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតអាចត្រួតពិនិត្យសៀវភៅគណនីនេះ នៅពេលមានការចាំបាច់ ។

មាត្រា ៨៣.-

វិភាគទានទាំងអស់ដែលគណបក្សនយោបាយបានទទួល ត្រូវបញ្ចូលក្នុងគណនីនៃធនាគារ ហើយរាល់ចំណាយទៅលើការឃោសនាត្រូវតែចេញពីគណនីតែមួយនេះ ។

ជំពូកទី ៨
ការបោះឆ្នោត ការរាប់សន្លឹកឆ្នោត និងការបូកសរុបលទ្ធផល នៃការបោះឆ្នោត

មាត្រា ៨៤_ថ្មី

ការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវរៀបចំតាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៨៥ថ្មី និងមាត្រា ៨៦ថ្មី នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៨៥_ថ្មី

ការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើតែមួយថ្ងៃ ។

ការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅចាប់ពីម៉ោងប្រាំពីរ (៧:០០) ព្រឹក រហូតដល់ម៉ោង ដប់ប្រាំ (១៥:០០) លើកលែងតែមានសេចក្តីសម្រេចផ្សេងពីនេះរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ប្រសិនបើអ្នកបោះឆ្នោតទាំងអស់ដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតបានបោះគ្រប់គ្នាហើយ គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតអាចប្រកាសបញ្ចប់ការបោះឆ្នោតមុនម៉ោងដប់ប្រាំ (១៥:០០) ។

ប្រធានការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវប្រកាសបិទការបោះឆ្នោតនៅម៉ោងដប់ប្រាំ (១៥:០០) ។

ជនគ្រប់រូបដែលមានបំណងបោះឆ្នោត មិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យចូលក្នុងបរិវេណខាងក្នុងក្រោយម៉ោងដប់ប្រាំ (១៥:០០) ឡើយ ។

ជនដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតក្រោយម៉ោងដប់ប្រាំ (១៥:០០) ហើយអាចអនុញ្ញាតឱ្យបោះឆ្នោត គឺជាជនដែលស្ថិតក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោត ឬក្នុងបរិវេណខាងក្នុងនៅម៉ោងដប់ប្រាំ (១៥:០០) ។

មាត្រា ៨៦_

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវផ្សព្វផ្សាយបញ្ជីឈ្មោះនិងទីតាំងការិយាល័យបោះឆ្នោត ហើយត្រូវបិទផ្សាយបញ្ជីទាំងនេះនៅគ្រប់ការិយាល័យបោះឆ្នោតសាមសិប (៣០) ថ្ងៃ យ៉ាងតិចមុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៨៧_

គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតអាចសុំសេចក្តីចម្លងនៃបញ្ជីឈ្មោះ និងទីតាំងការិយាល័យបោះឆ្នោតនេះបានដោយបង់ថ្លៃ ។ តម្លៃនេះគិតត្រឹមតែតម្លៃផលិតប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ៨៨_ថ្មី

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវផ្តល់ជូនការិយាល័យបោះឆ្នោតនីមួយៗនូវសម្ភារៈដូចតទៅ តាមចំនួនសមស្រប មួយថ្ងៃមុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ៖

១_ បញ្ជីបោះឆ្នោត ។

២_ សន្លឹកឆ្នោតមិនទាន់ប្រើប្រាស់ ។

៣_ ហិបឆ្នោត ។

៤_ បន្ទប់សម្ងាត់ ។

៥_ ត្រាសម្ងាត់សម្រាប់បោះលើសន្លឹកឆ្នោត ។

៦_ ទឹកជ្រលក់សម្រាប់សម្គាល់ថាបានបោះឆ្នោតហើយ ។

៧_ សោ និងប្រដាប់ឃ្លុំ ។

៨_ ក្រដាសបែបបទសម្រាប់បំពេញកំណត់ហេតុ និងសម្រង់លទ្ធផល ។

៩_ ប៊ិចសរសេរដែលមានគុណភាពល្អ ។

១០_ ស្រោមសំបុត្រដែលបោះពុម្ពលើខ្នងរួចហើយ ។

១១_ ថង់ប្លាស្ទិក ។

១២_ សម្ភារៈ និងបរិក្ខារចាំបាច់ផ្សេងៗទៀត ។

មាត្រា ៨៩_

មុនថ្ងៃបោះឆ្នោតមួយថ្ងៃ ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវប្រជុំសមាជិកទាំងអស់ដើម្បីត្រួតពិនិត្យវត្តមានសមាជិក និងពិនិត្យទីតាំងការិយាល័យបោះឆ្នោត និងពិនិត្យសម្ភារៈបរិក្ខារបំរើឱ្យការងារបោះឆ្នោត ។

ប្រសិនបើមានសមាជិកណាម្នាក់អវត្តមាន សមាជិកនោះត្រូវជំនួសដោយសមាជិកថ្មីដែលជ្រើសតាំងឡើងស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលចែងក្នុងបទបញ្ជា និងនីតិវិធី ។

ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ការ ដើម្បីឱ្យការិយាល័យបោះឆ្នោតមានសម្ភារៈបរិក្ខារ និងសង្ហារិមចាំបាច់សម្រាប់ការបោះឆ្នោត ។

ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ពិនិត្យស្ថានភាពសន្តិសុខនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតហើយចាត់វិធានការការពារសន្តិសុខប្រសិនបើចាំបាច់ ។

មាត្រា ៩០_

នៅថ្ងៃបោះឆ្នោត សមាជិកគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ត្រូវមកដល់ទីតាំងការិយាល័យបោះឆ្នោតដើម្បីរៀបចំការបោះឆ្នោតមួយម៉ោងយ៉ាងតិច មុនចាប់ផ្ដើមការបោះឆ្នោត ។

គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់ភាពត្រឹមត្រូវនៃតំណាងគណបក្សនយោបាយ និងអ្នកសង្កេតការណ៍មុននឹងអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទាំងនេះចូលក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៩១_ថ្មី

មុននឹងចាប់ផ្ដើមការបោះឆ្នោត ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវបើកបង្ហាញហិបឆ្នោតនៅចំពោះមុខសមាជិកគណៈកម្មការ តំណាងគណបក្សនយោបាយ និងអ្នកសង្កេតការណ៍ទាំងអស់ថា គ្មានអ្វីនៅក្នុងហិបឆ្នោតទេ រួចចាក់សោ និងកត់លេខឃ្លុំដែលចាក់នេះក្នុងកំណត់ហេតុនៃការបោះឆ្នោត បន្ទាប់មកត្រូវពិនិត្យ និងរាប់សន្លឹកឆ្នោតមិនទាន់ប្រើប្រាស់ដែលបានទទួលជាក់ស្ដែង ព្រមទាំងបើកស្រោមសំបុត្រដែលមានត្រាសម្ងាត់សម្រាប់បោះលើខ្នងសន្លឹកឆ្នោត ។

មាត្រា ៩២.ថ្មី

ប្រជាពលរដ្ឋម្នាក់ៗត្រូវបោះឆ្នោតតែនៅការិយាល័យបោះឆ្នោត ដែលឈ្មោះរបស់ខ្លួនមាននៅក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត និងត្រូវមានឯកសារបញ្ជាក់អំពីអត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៩៣.

សមាជិកនៃគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យបោះឆ្នោតមុនគេ បន្ទាប់មកតំណាងគណបក្សនយោបាយ និងអ្នកសង្កេតការណ៍ដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោតនោះ ។

មាត្រា ៩៤.

អ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់ៗមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតតែមួយសន្លឹកនិងតែមួយដងគត់ ដោយត្រូវទៅបោះឆ្នោតដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ។

អ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់ៗត្រូវបោះឱ្យគណបក្សនយោបាយណាមួយដែលខ្លួនពេញចិត្ត ដោយគូសសញ្ញាយកតែគណបក្សនយោបាយមួយ និងមិនត្រូវកែ ដូរឬបន្ថែមបន្ថយទេ ។ របៀបបោះឆ្នោតលំអិតផ្សេងទៀត ត្រូវកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៩៥.

ការបោះឆ្នោតជាការសម្ងាត់របស់អ្នកបោះឆ្នោត ។

ការចង់ដឹងអំពីការសម្ងាត់ ឬការបង្ហើបការសម្ងាត់តាមរូបភាពណាក៏ដោយត្រូវហាមឃាត់ ។

មាត្រា ៩៦.

ដើម្បីរក្សារបៀបរៀបរយក្នុងបន្ទប់បោះឆ្នោត ជនម្នាក់ៗត្រូវគោរពតាមបទបញ្ជានៃការបោះឆ្នោតរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៩៧.ថ្មី

ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋពិការដែលពុំអាចបោះឆ្នោតដោយខ្លួនឯងបាន មានសិទ្ធិជ្រើសរើសអ្នកជំនួយម្នាក់ជានីតិជនទៅជាមួយ ឬមានសិទ្ធិសុំជំនួយពីប្រធានការិយាល័យបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៩៨.ថ្មី

ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានតែឯកសារបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួន តែពុំមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតពុំអាចបោះឆ្នោតបានឡើយ ។

មាត្រា ៩៩.

អាចចូលបានក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោតតែអ្នកត្រូវបោះឆ្នោត លើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតពីគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១០០.-

ហាមដាច់ខាតមិនឱ្យយកអាវុធ ឬជាតិផ្ទុះគ្រប់ប្រភេទចូលក្នុងរង្វង់ការពារសន្តិសុខ នៃការិយាល័យបោះឆ្នោត និងហាមមិនឱ្យស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋានជាកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធចូលក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោតលើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតពិសេសពីប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ទីធ្លាការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវមានទំហំប្រមាណ ២ ០០០ ម៉ែត្រការ៉េ ហើយរង្វង់ការពារសន្តិសុខត្រូវស្ថិតនៅចំងាយប្រមាណ ២០០ ម៉ែត្រជុំវិញការិយាល័យបោះឆ្នោត លើកលែងតែមានការសម្រេចផ្សេងពីនេះរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១០១.-

ក្នុងករណីដែលតំណាងគណបក្សនយោបាយបានយល់ឃើញថាការបោះឆ្នោតមិនប្រក្រតី តំណាងគណបក្សនយោបាយនោះអាចប្តឹងជំទាស់ ឬតវ៉ាមកប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតបាន ។

របៀបបែបបទប្តឹងជំទាស់ឬតវ៉ា ត្រូវកំណត់ដោយបទបញ្ជា និងនីតិវិធី ។

គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវដោះស្រាយបណ្តឹងជំទាស់ ឬតវ៉ានេះ ។

ការសម្រេចរបស់គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ជាការសម្រេចបានការក្នុងកម្រិតសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ប្រសិនបើការបោះឆ្នោតនោះប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រក្រតី ។

ប្រសិនបើអ្នកតំណាងនោះនៅតែជំទាស់ ឬតវ៉ា គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវចុះបណ្តឹងជំទាស់ឬតវ៉ានេះក្នុងកំណត់ហេតុ ដោយឱ្យអ្នកជំទាស់ឬតវ៉ានោះចុះហត្ថលេខាជាមួយ ។

មាត្រា ១០២.-

ក្រោយពីការប្រកាសបញ្ចប់ការបោះឆ្នោត គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុនូវចំនួនអ្នកដែលបានមកបោះឆ្នោត និងចំនួនសន្លឹកឆ្នោតដែលមិនបានប្រើប្រាស់ហើយត្រូវរៀបចំដើម្បីរាប់សន្លឹកឆ្នោតនៅនឹងកន្លែងស្របតាមបទបញ្ជា និងនីតិវិធី ។

ចំពោះការិយាល័យបោះឆ្នោតណាដែលមិនអាចរៀបចំរាប់សន្លឹកឆ្នោត នៅការិយាល័យបោះឆ្នោតរបស់ខ្លួនបាន ដោយករណីប្រធានសក្តិ ឬអសន្តិសុខ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតនឹងធ្វើការណែនាំដោយឡែក ។

អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ និងអន្តរជាតិព្រមទាំងអ្នកតំណាងគណបក្សនយោបាយនីមួយៗអាចចូលរួមជាសាក្សីក្នុងការរាប់សន្លឹកឆ្នោតនេះ ។

មាត្រា ១០៣.-

គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវទទួលខុសត្រូវរាប់សន្លឹកឆ្នោត ។ មុននឹងបើកហិបឆ្នោតប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវអញ្ជើញសមាជិកគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត តំណាងគណបក្សនយោបាយ និងអ្នកសង្កេតការណ៍ពិនិត្យ ឃ្លុំសោហើយបើកហិបឆ្នោតនៅចំពោះមុខអ្នកទាំងនោះ ។

មាត្រា ១០៤.-

គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវរាប់ចំនួនសន្លឹកឆ្នោត ដែលមាននៅក្នុងហិបឆ្នោតហើយផ្ទៀងផ្ទាត់ចំនួននេះ ជាមួយចំនួនអ្នកដែលបានមកបោះឆ្នោត ដែលរាប់ឃើញក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

ក្នុងករណីដែលសន្លឹកឆ្នោតក្នុងហិបឆ្នោតមានចំនួនខុសគ្នានឹងចំនួនអ្នកបោះឆ្នោត ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ឱ្យរាប់ឡើងវិញ ។

ប្រសិនបើចំនួនខុសគ្នានៅតែមានដដែល ប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុ ។

បន្ទាប់មកប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវចាត់ឱ្យរាប់សន្លឹកឆ្នោត ដោយអនុលោមបទបញ្ជា និងនីតិវិធី ។

មាត្រា ១០៥.-ថ្មី

ត្រូវចាត់ទុកជាបានការ សន្លឹកឆ្នោតណាដែលមានគូសសញ្ញាគាំទ្រគណបក្សនយោបាយតែមួយនៅលើសន្លឹកឆ្នោតដែលគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតចែកឱ្យ ។

ត្រូវទុកជាមោឃៈសន្លឹកឆ្នោត ៖

១- ដែលពុំមែនជាសន្លឹកឆ្នោតផ្លូវការ ឬ

២- ដែលគ្មានគំនូស ឬមានគំនូសតែគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតពុំអាចសន្និដ្ឋានបានថាបោះឱ្យគណបក្សនយោបាយណាមួយ ឬ

៣- ដែលមានសញ្ញាដែលនាំឱ្យគេស្គាល់អ្នកបោះឆ្នោត ឬ

៤- ដែលមានរហែក ឬខូច ។

៥- ដែលគ្មានត្រាសម្គាល់ជាផ្លូវការ ។

សន្លឹកឆ្នោតដែលទុកជាមោឃៈក្នុងចំណុចទី១ ទី២ ទី៣ ទី៤ ទី៥ ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយបទបញ្ជា និងនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១០៦.-

បន្ទាប់ពីបានរាប់សន្លឹកឆ្នោតរួចហើយ គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុអំពីការរាប់សន្លឹកឆ្នោតនេះជាពីរច្បាប់ មួយច្បាប់ផ្ញើជូនគណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវបញ្ជីបោះឆ្នោត សន្លឹកឆ្នោតបានការ ពុំបានការ សន្លឹកឆ្នោតដែលពុំបានប្រើប្រាស់ បណ្តឹងជំទាស់ ឬតវ៉ាប្រសិនបើមាន និងឯកសារផ្សេងៗទៀត និងមួយច្បាប់ទៀតបិទនៅការិយាល័យបោះឆ្នោត ។

សន្លឹកឆ្នោតបានការ ពុំបានការ សន្លឹកឆ្នោតពុំបានប្រើប្រាស់ ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ ឬតវ៉ា ឯកសារផ្សេងៗ ត្រូវច្រកដោយឡែកពីគ្នាក្នុងស្រោមសំបុត្រដែលបានចែកឱ្យ ។

កំណត់ហេតុស្តីពីការរាប់សន្លឹកឆ្នោតនេះ ត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយប្រធាន និងសមាជិកគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ។ តំណាងគណបក្សនយោបាយអាចចុះហត្ថលេខាជាសាក្សីលើកំណត់ហេតុនេះបាន ។

មាត្រា ១០៧.-

ការបញ្ជូន ការប្រគល់ និងការទទួលកំណត់ហេតុត្រូវកំណត់ដោយបទបញ្ជា និងនីតិវិធី ។

មាត្រា ១០៨.-

តំណាងគណបក្សនយោបាយ អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ និងអន្តរជាតិអាចចូលរួមជាសាក្សីក្នុងការប្រគល់ ឬការទទួលកំណត់ហេតុបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១០៩.-

គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវប្រមូលកំណត់ហេតុ និងឯកសារទាំងអស់ពីគ្រប់គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត រួចយកទៅជូនគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោតដោយផ្ទាល់ ។

មាត្រា ១១០.-

គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវប្រមូលកំណត់ហេតុទាំងអស់ពីគ្រប់គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត រួចធ្វើកំណត់ហេតុសរុបពីលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតក្នុងខេត្ត ក្រុងរបស់ខ្លួន ។ កំណត់ហេតុនេះត្រូវធ្វើជាបីច្បាប់ មួយច្បាប់ផ្ញើជូនគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ដោយភ្ជាប់ទៅជាមួយនូវបញ្ជីបោះឆ្នោត សន្លឹកឆ្នោតបានការ សន្លឹកឆ្នោតមិនបានការ សន្លឹកឆ្នោតពុំបានប្រើប្រាស់ ពាក្យបណ្ដឹងជំទាស់ ឬតវ៉ាប្រសិនបើមាន ព្រមទាំងឯកសារផ្សេងៗទៀត មួយច្បាប់បិទនៅទីស្នាក់ការគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត និងមួយច្បាប់ទៀតទុកជាឯកសារ ។

មាត្រា ១១១.-ថ្មី

ក្នុងករណីមានបណ្ដឹងតវ៉ាអំពីលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោត ឬអំពីភាពមិនប្រក្រតីធ្ងន់ធ្ងរណាមួយ គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវធ្វើសវនាការជាសាធារណៈ ដើម្បីសម្រេចអំពីបណ្ដឹងតវ៉ាទាំងនោះជាបន្ទាន់ រួចហើយត្រូវធ្វើសេចក្ដីសម្រេចរបស់ខ្លួន ភ្ជាប់ជាមួយនឹងកំណត់ហេតុបូកសរុបលទ្ធផលបោះឆ្នោត ជូនទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ក្នុងករណីអ្នកប្ដឹងតវ៉ាពុំពេញចិត្តនឹងសេចក្ដីសម្រេចរបស់គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត អ្នកប្ដឹងតវ៉ា ឬតំណាងត្រូវធ្វើការប្ដឹងតវ៉ាទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតជាបន្ទាន់ ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើការពិនិត្យ និងសម្រេចថាយកលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតនេះជាបានការ ឬឱ្យបោះឆ្នោតសាជាថ្មី ។

ការបោះឆ្នោតសាជាថ្មីត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលប្រាំបី (៨) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីការសម្រេចនេះ ។

មាត្រា ១១២.-ថ្មី

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវប្រមូលលទ្ធផលទាំងអស់មកពិនិត្យហើយធ្វើការសម្រេចលើលទ្ធផលបោះឆ្នោត ។

បើភាពមិនប្រក្រតីមិនធ្ងន់ធ្ងរទេ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវប្រកាសទទួលស្គាល់លទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោត ។

ប្រសិនបើភាពមិនប្រក្រតីមានកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់លទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោត គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបដិសេធលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតនោះ ឬនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតទាំងនោះ ហើយជូនព័ត៌មានដល់គណបក្សនយោបាយ ។ ក្នុងករណីនេះ ការបោះឆ្នោតសាជាថ្មីនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតនោះ ឬនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតទាំងនោះត្រូវធ្វើប្រាំបី (៨) ថ្ងៃយ៉ាងយូរបន្ទាប់ពីការសម្រេចនេះ ។

មាត្រា ១១៣.-

ក្រោយពីការត្រួតពិនិត្យនិងសម្រេចលើលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោត គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលបណ្ដោះអាសន្ននៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ។

លទ្ធផលបណ្ដោះអាសន្ននេះត្រូវផ្ញើមួយច្បាប់ថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ និងមួយច្បាប់ផ្ញើជូនក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។ គណបក្សនយោបាយដែលចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត មានសិទ្ធិសុំសេចក្ដីចម្លងលទ្ធផលបណ្ដោះអាសន្ននេះបាន ។

មាត្រា ១១៤.-

បន្ទាប់ពីការប្រកាសលទ្ធផលបោះឆ្នោតបណ្ដោះអាសន្នក្នុងរយៈពេលចិតសិបពីរ (៧២) ម៉ោងយ៉ាងយូរ គ្រប់គណបក្សនយោបាយដែលបានឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត អាចប្ដឹងតវ៉ាអំពីលទ្ធផលមួយផ្នែក ឬលទ្ធផលទាំងអស់នៃការបោះឆ្នោតទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ឬទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញដោយផ្ទាល់ក៏បាន ដោយបញ្ជាក់ពីភាពមិនប្រក្រតីរបស់គណៈកម្មការ ឬសមាជិកគណៈកម្មការដែលធ្វើខុសពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលធ្វើខុសពីកន្លែងដែលមានការប្រព្រឹត្តខុស ពីឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋាននៃសាក្សីព្រមទាំងឯកសារ ឬភស្តុតាងដទៃទៀត ។

មាត្រា ១១៥.-ថ្មី

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវសម្រេចលើបណ្ដឹងតវ៉ា ក្នុងរយៈពេលសែសិបប្រាំបី (៤៨) ម៉ោងយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យបណ្ដឹង ។

ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតសម្រេចថា បណ្ដឹងតវ៉ាពុំអាចទទួលបាន គណៈ កម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវ ៖

- បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធ ដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ និងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។
- ផ្ដល់សេចក្ដីចម្លងនៃសេចក្ដីបដិសេធមួយច្បាប់ទៅអ្នកប្ដឹងតវ៉ា ឬ/និង ទៅគណបក្សនយោបាយ ។
- ផ្ដល់ព័ត៌មានទៅអ្នកប្ដឹងតវ៉ា ឬ/និង គណបក្សនយោបាយថា អនុលោមតាមមាត្រា ១១៧ថ្មី នៃច្បាប់នេះ សាមីខ្លួន ឬគណបក្សនយោបាយមានសិទ្ធិប្ដឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញក្នុងរយៈពេលចិតសិបពីរ (៧២) ម៉ោងយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។
- ផ្ញើសេចក្ដីចម្លងនៃសេចក្ដីបដិសេធមួយច្បាប់ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ដើម្បីជាព័ត៌មាន និងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

មាត្រា ១១៦-ថ្មី

ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតយល់ថា បណ្តឹងតវ៉ាមានទឡ្ហីករណ៍សមហេតុសមផល គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវបើកសវនាការជាសាធារណៈដើម្បីសម្រេច ។ ក្នុងករណីនេះ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវផ្សព្វផ្សាយកាលបរិច្ឆេទ ទីកន្លែងនៃសវនាការ ផ្តល់ព័ត៌មានទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ា ឬ/និងទៅគណបក្សនយោបាយ និងជូនព័ត៌មានទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។

អ្នកប្តឹងតវ៉ា ឬ/និងគណបក្សនយោបាយ និងសមាជិកគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោត ឬ/និងគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវមានវត្តមាននៅក្នុងសវនាការនេះ ។

ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត យល់ព្រមតាមពាក្យបណ្តឹង គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវ ៖

- បដិសេធលទ្ធផលនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតនោះ ឬនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតទាំងនោះ ហើយរៀបចំឱ្យមានការបោះឆ្នោតសាជាថ្មីនៅកន្លែងនោះ ឬកន្លែងទាំងនោះ ក្នុងរយៈពេលប្រាំបី (៨) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីការសម្រេចនេះ ។
- បំពេញបែបបទនៃការយល់ព្រមដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ និងកាលបរិច្ឆេទនៃការយល់ព្រម។
- ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីយល់ព្រមមួយច្បាប់ទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ា ឬ/និង គណបក្សនយោបាយ ។
- ផ្ញើសេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីយល់ព្រមមួយច្បាប់ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ដើម្បីជាព័ត៌មាន និងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ពុំយល់ព្រមតាមបណ្តឹងតវ៉ា គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវ ៖

- បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធ ដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ និងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។
- ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីបដិសេធទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ា ឬ/និង គណបក្សនយោបាយ ។
- ផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកប្តឹងតវ៉ា ឬ/និង គណបក្សនយោបាយថា អនុលោមតាមមាត្រា ១១៧ថ្មី នៃច្បាប់នេះ សាមីខ្លួន ឬគណបក្សនយោបាយនោះមានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ក្នុងរយៈពេលចិតសិបពីរ (៧២) ម៉ោងយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងបដិសេធ ។
- ផ្ញើសេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីបដិសេធមួយច្បាប់ទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ដើម្បីជាព័ត៌មាន និងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

មាត្រា ១១៧_ថ្មី

ជនណា ឬ/និង គណបក្សនយោបាយណាដែលបណ្តឹងតវ៉ារបស់ខ្លួនត្រូវបានបដិសេធដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ជននោះ ឬ/និងគណបក្សនយោបាយនោះមានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ក្នុងរយៈពេលចិតសិបពីរ (៧២) ម៉ោងយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីការបដិសេធ ។

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវបើកសវនាការជាសាធារណៈ សម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ានេះក្នុងរយៈពេលពី ដប់ (១០) ថ្ងៃទៅម្ភៃ (២០) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ការសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញជាការសម្រេចចុងក្រោយ ។

ប្រសិនបើក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញសម្រេចថា បណ្តឹងតវ៉ាពុំអាចទទួលបាន ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវ ៖

- បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធដែលបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ និងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។
- ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីបដិសេធមួយច្បាប់ទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ា ឬ/និងទៅគណបក្សនយោបាយ និងទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។
- ផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីសម្រេច និងទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

ប្រសិនបើក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញយល់ថា បណ្តឹងតវ៉ាមានទឡ្ហីករណ៍សមហេតុសមផល ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវបើកសវនាការជាសាធារណៈ ដើម្បីពិនិត្យ និងសម្រេចក្នុងរយៈពេលដប់ (១០) ថ្ងៃ ទៅម្ភៃ (២០) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ក. ក្នុងករណីក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញយល់ព្រមតាមពាក្យបណ្តឹងតវ៉ា ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវ ៖

- បំពេញបែបបទនៃការយល់ព្រមដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ និងកាលបរិច្ឆេទនៃការយល់ព្រម។
- ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃការយល់ព្រមមួយច្បាប់ទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ា ឬ/និងទៅគណបក្សនយោបាយ ។
- ចេញសេចក្តីសម្រេចឱ្យគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត បដិសេធលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតនោះ ឬនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតទាំងនោះ ហើយឱ្យរៀបចំការបោះឆ្នោតសាជាថ្មីនៅកន្លែងនោះ ឬនៅកន្លែងទាំងនោះក្នុងរយៈពេលប្រាំបី (៨) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីការសម្រេចនេះ ។
- ផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីសម្រេច និងរក្សាទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

ខ. ក្នុងករណីដែលក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញពុំយល់ព្រមតាមបណ្តឹងតវ៉ា ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវ ៖

- បំពេញបែបបទនៃការបដិសេធ ដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ និងកាលបរិច្ឆេទនៃការបដិសេធ ។
- ផ្តល់សេចក្តីចម្លងនៃសេចក្តីបដិសេធទៅអ្នកប្តឹងតវ៉ា ឬ/និងទៅគណបក្សនយោបាយ និងទៅគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។
- ផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីបដិសេធ និងទុកមួយច្បាប់ជាឯកសារ ។

មាត្រា ១១៨-ថ្មី

ក. ក្រោយពីបណ្តឹងតវ៉ាត្រូវបានសម្រេចជាស្ថាពរ និងក្រោយពីបានទទួលលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតទាំងអស់ រួមទាំងលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតដែលត្រូវធ្វើសាជាថ្មី ប្រសិនបើមាន គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាផ្លូវការលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោត ហើយកំណត់ចំនួនអាសនៈសម្រាប់គណបក្សនយោបាយនីមួយៗតាមមណ្ឌលនីមួយៗ ដោយគិតតាមចំនួនសន្លឹកឆ្នោតបានការ ។

ការបែងចែកអាសនៈតាមខេត្ត ក្រុង ត្រូវធ្វើតាមរូបមន្តមធ្យមភាគខ្ពស់បំផុតដោយផ្អែកលើចំនួនអាសនៈក្នុងខេត្ត ក្រុង និងលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតក្នុងខេត្ត ក្រុង តាមជំហានទាំងឡាយដូចខាងក្រោម៖

ជំហានទី ១ : កំណត់ចំនួនកូតាដែលតម្រូវឱ្យគណបក្សនយោបាយណាមួយទទួលអាសនៈមួយ ដោយយកចំនួនសន្លឹកឆ្នោតបានការសរុបនៅក្នុងខេត្ត ក្រុង មកចែកនឹងចំនួនអាសនៈសរុបក្នុងខេត្ត ឬក្រុង តាមរូបមន្តដូចខាងក្រោមនេះ និងត្រូវអនុវត្តដាច់ដោយឡែកពីគ្នា សម្រាប់ខេត្ត ក្រុងនីមួយៗ ៖

$$ក_{ត} = \frac{ស_{ស}}{អ_{ស}}$$

ក្នុងនោះ ៖

- $ក_{ត}$: តាងឱ្យកូតាជាផលចែក ដោយមិនគិតសំណល់ចែក ។
- $ស_{ស}$: តាងឱ្យចំនួនសន្លឹកឆ្នោតបានការសរុប ដែលបានបោះឱ្យគណបក្សនយោបាយទាំងអស់ដែលបានចូលរួមក្នុងការបោះឆ្នោតនៅក្នុងខេត្ត ក្រុង ។
- $អ_{ស}$: តាងឱ្យចំនួនអាសនៈសរុបតាមមណ្ឌលខេត្ត ក្រុង ។

ជំហានទី ២ : កំណត់ចំនួនអាសនៈជាបឋម ដែលគណបក្សនយោបាយនីមួយៗបានទទួលនៅក្នុងខេត្ត ក្រុង ។

រូបមន្តដូចខាងក្រោមត្រូវអនុវត្តដាច់ដោយឡែកពីគ្នា សម្រាប់គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ដែលបានចូលរួមនៅក្នុងការបោះឆ្នោតនៅក្នុងខេត្ត ក្រុង៖

$$អ_{ទ} = \frac{ស_{ប}}{ក_{ត}}$$

ក្នុងនោះ ៖

- $អ_{ទ}$: ជាផលចែកដោយមិនគិតសំណល់ចែក តាងឱ្យចំនួនអាសនៈដែលគណបក្សនយោបាយនីមួយៗ មានសិទ្ធិបានទទួលមុនពេលធ្វើប្រមាណវិធីចាំបាច់ណាមួយក្នុងជំហានទី៣ ។
- $ស_{ប}$: តាងឱ្យចំនួនសន្លឹកឆ្នោតបានការ ដែលបានបោះឱ្យគណបក្សនយោបាយ ណាមួយនៅក្នុងខេត្ត ក្រុង ។
- $ក_{ត}$: តាងឱ្យកូតាដែលបានកំណត់ក្នុងជំហានទី ១ ។

បន្ទាប់ពីគណនា គ្រប់គណបក្សនយោបាយទាំងអស់ដែលបានចូលរួមក្នុងការបោះឆ្នោតក្នុងខេត្ត ក្រុង ក្នុងជំហានទី ២ ប្រសិនបើគ្មានអាសនៈនៅសល់ ដើម្បីបែងចែកបន្តទៀតនោះ ចំនួនអាសនៈត្រូវសម្រេចកំណត់យកតែម្តង ។

ក្នុងករណីមានអាសនៈនៅសល់ត្រូវបន្តបែងចែក បន្ទាប់ពីធ្វើការគណនាសម្រាប់គណបក្សនយោបាយទាំងអស់ ដែលបានចូលរួមក្នុងការបោះឆ្នោតនៅក្នុងខេត្ត ក្រុង អាសនៈដែលនៅសល់ទាំងនេះត្រូវកំណត់ទៅតាមរបៀបដែលបានកំណត់ក្នុងជំហានទី ៣ ។

ជំហានទី ៣ : អាសនៈដែលនៅសល់ ត្រូវបែងចែកឱ្យគណបក្សនយោបាយនីមួយៗ មានសិទ្ធិបានទទួលនៅក្នុងខេត្ត ក្រុង ដោយកំណត់យកមធ្យមភាគខ្ពស់បំផុត ។ រូបមន្តដូចខាងក្រោមត្រូវអនុវត្តដាច់ដោយឡែកពីគ្នាសម្រាប់គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ដែលបានចូលរួមក្នុងការបោះឆ្នោតតាមខេត្ត ក្រុង ៖

$$\text{ម}_{\text{ឆ}} = \frac{\text{ស}_{\text{ប}}}{\text{អ}_{\text{ឆ}}+១}$$

ក្នុងនោះ ៖

- $\text{ម}_{\text{ឆ}}$: តាងឱ្យមធ្យមភាគខ្ពស់បំផុត ។
- $\text{ស}_{\text{ប}}$: តាងឱ្យចំនួនសន្លឹកឆ្នោតបានការ ដែលបានបោះឱ្យគណបក្សនយោបាយមួយ ។
- $\text{អ}_{\text{ឆ}}$: តាងឱ្យចំនួនអាសនៈដែលបានបែងចែកឱ្យគណបក្សនយោបាយមួយ ។

ក្នុងករណីដែលនៅសល់អាសនៈចំនួនមួយដែលត្រូវបែងចែក បន្ទាប់ពីបានគណនាតាមរូបមន្តក្នុងជំហានទី ៣ សម្រាប់គណបក្សនយោបាយដែលមានលក្ខណសម្បត្តិទាំងអស់ អាសនៈនោះត្រូវបែងចែកទៅឱ្យគណបក្សនយោបាយដែលមានមធ្យមភាគខ្ពស់បំផុត ។

ក្នុងករណីដែលនៅសល់អាសនៈច្រើនជាងមួយដែលត្រូវបែងចែក ត្រូវអនុវត្តតាមរូបមន្តក្នុងជំហានទី ៣ ហើយអាសនៈចំនួនមួយត្រូវបែងចែកទៅឱ្យគណបក្សនយោបាយណាដែលមានមធ្យមភាគខ្ពស់បំផុត ។ បន្ទាប់មកត្រូវអនុវត្តរូបមន្តនេះម្តងទៀត ដោយបង្កើនតម្លៃ $\text{អ}_{\text{ឆ}}$ ចំនួន ១ ចំពោះគណបក្សនយោបាយដែលបានទទួលអាសនៈចំនួនមួយក្នុងការអនុវត្តរូបមន្តលើកទីមួយ ។ ដូច្នេះចំនួនអាសនៈចំនួនមួយត្រូវផ្តល់ឱ្យគណបក្សនយោបាយ ដែលមានមធ្យមភាគខ្ពស់បំផុត ក្នុងការអនុវត្តរូបមន្តលើកទីពីរ ។ ក្នុងករណីនៅសល់អាសនៈ ត្រូវបែងចែកបន្តទៀតនោះ ការគណនាត្រូវធ្វើតាមរបៀបដដែល ដោយបែងចែកអាសនៈម្តងមួយអាសនៈជាបន្តបន្ទាប់ រហូតដល់អស់អាសនៈដែលនៅសល់ ។

ខ. ការប្រកាសបេក្ខជនជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវអនុលោមទៅតាមបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត និងអនុវត្តតាមលំដាប់លេខរៀងដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៨ថ្មី នៃច្បាប់នេះ ។

គ. ប្រសិនបើក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតមានអ្នកជាប់ឆ្នោតទទួលមរណភាព ឬលាលែង ឬប្រាសចាកពីបេក្ខភាពតំណាងរាស្ត្រ បេក្ខជនដែលមានឈ្មោះបន្ទាប់នៅក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតនោះត្រូវបានប្រកាសថាជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្ររបស់សាមីគណបក្សនយោបាយ ។

ឃ. ក្នុងករណីបញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយណាមួយ មានបេក្ខជនមិនគ្រប់គ្រាន់ដោយមូលហេតុដូចមានចែងក្នុងចំណុច **គ** នៃមាត្រានេះ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវស្នើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅសាមីគណបក្សនោះ ឱ្យបន្ថែមឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនក្នុងរយៈពេលដប់បួន (១៤) ថ្ងៃ ក្រោយពីបានទទួលសំណើ ។

បែបបទនៃការទទួលពិនិត្យ និងអនុម័តបេក្ខជនដែលស្នើបន្ថែមនេះត្រូវអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣ថ្មី មាត្រា ៣៤ថ្មី មាត្រា ៣៥ថ្មី មាត្រា ៣៦ថ្មី មាត្រា ៣៨ថ្មី មាត្រា ៤១ថ្មី មាត្រា ៤២ថ្មី មាត្រា ៤៣ នៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ។

ក្នុងករណីគណបក្សនយោបាយណាមួយ មិនបានអនុវត្តតាមពេលវេលាកំណត់ខាងលើ ឬមិនបានកែលំអការខ្វះខាតដែលធ្វើឱ្យគណបក្សនយោបាយនោះមិនអាចបំពេញអាសនៈដែលនៅទំនេរបាន ត្រូវចាត់ទុកដូចជាគណបក្សនយោបាយនោះបោះបង់ចោលអាសនៈឱ្យនៅទំនេរ ។

ង. ក្នុងករណីគណបក្សនយោបាយណាមួយបានទទួលអាសនៈមួយ ឬច្រើននៅក្នុងរដ្ឋសភា ប៉ុន្តែគណបក្សនយោបាយនោះបានប្រកាសបោះបង់ចោលអាសនៈរបស់ខ្លួន ឬត្រូវបានលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីឈ្មោះគណបក្សនយោបាយ តាមច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ បញ្ជីបេក្ខជន និងបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយនោះដែលបានប្រកាសថាជាប់ឆ្នោតរួចហើយ មិនមានសុពលភាព និងមិនមានគុណសម្បត្តិតទៅទៀតបានឡើយ ។

ក្នុងករណីខាងលើនេះ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើការបែងចែកអាសនៈដែលនៅទំនេរនោះ ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរប្រាំពីរ (៧) ថ្ងៃ ទៅឱ្យគណបក្សនយោបាយផ្សេងដែលទទួលបានអាសនៈក្នុងខេត្ត ក្រុងជាមួយ តាមជំហានទាំងឡាយដូចខាងក្រោម ដោយមិនគិតបញ្ចូលគណបក្សនយោបាយដែលបោះបង់អាសនៈ ៖

ជំហានទី ១ : កំណត់កូតាដែលតម្រូវឱ្យគណបក្សនយោបាយបានទទួលមួយអាសនៈ តាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម ៖

$$\text{ក}'_{\text{ត}} = \frac{\text{ស}'_{\text{ស}}}{\text{អ}'_{\text{ប}}}$$

ក្នុងនោះ ៖

- $\text{ក}'_{\text{ត}}$: តាងឱ្យកូតាជាផលចែកដោយមិនគិតសំណល់ចែក ។
- $\text{ស}'_{\text{ស}}$: តាងឱ្យចំនួនសន្លឹកឆ្នោតបានការសរុប បោះឱ្យគណបក្សនយោបាយទាំងអស់ដែលទទួលអាសនៈក្នុងការបោះឆ្នោតនៅក្នុងខេត្ត ក្រុង ដកចេញនូវសន្លឹកឆ្នោតបានការដែលបានបោះឱ្យគណបក្សនយោបាយដែលបោះបង់អាសនៈនៅក្នុងខេត្ត ក្រុង ។
- $\text{អ}'_{\text{ប}}$: តាងឱ្យអាសនៈដែលបានបោះបង់ចោលនៅក្នុងខេត្ត ក្រុង ។

ជំហានទី ២ : កំណត់ចំនួនអាសនៈជាបឋម ដែលគណបក្សនយោបាយនីមួយៗបានទទួលតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម ៖

$$អ'_{ខ} = \frac{ស_{ប}}{ក'_{ខ}}$$

ក្នុងនោះ ៖

- $អ'_{ខ}$: តាងឱ្យចំនួនអាសនៈដែលគណបក្សនយោបាយមួយក្នុងខេត្ត ក្រុង បានទទួលមុនពេលធ្វើប្រមាណវិធីចាំបាច់ក្នុងជំហានទី ៣ ។
- $ស_{ប}$: តាងឱ្យសន្លឹកឆ្នោតបានការសរុប បោះឱ្យគណបក្សនយោបាយមួយក្នុងខេត្ត ក្រុង ។
- $ក'_{ខ}$: តាងឱ្យចំនួនកូតាដែលបានកំណត់ក្នុងជំហានទី ១ ។

បន្ទាប់ពីបានគណនាក្នុងជំហានទី ២ គ្រប់គណបក្សនយោបាយដែលទទួលបានអាសនៈក្នុងខេត្ត ក្រុង លើកលែងតែគណបក្សនយោបាយដែលបោះបង់អាសនៈក្នុងខេត្ត ក្រុង ក្នុងករណីគ្មាននៅសល់អាសនៈដើម្បីបែងចែកបន្តទៀត ចំនួនអាសនៈសម្រេចត្រូវកំណត់យកតែម្តង ។

ក្នុងករណីគណនាក្នុងជំហានទី ២ រួចហើយ ប៉ុន្តែមានអាសនៈនៅសល់ដែលត្រូវបន្តបែងចែកតទៅទៀត អាសនៈដែលនៅសល់នោះត្រូវបែងចែកតាមរូបមន្តដែលបានកំណត់ក្នុងជំហានទី ៣ ។

ជំហានទី ៣ : អាសនៈដែលនៅសល់ត្រូវបែងចែកដោយកំណត់យកមធ្យមភាគខ្ពស់បំផុតតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម ៖

$$ម'_{ខ} = \frac{ស_{ប}}{អ'_{ខ}+១}$$

ក្នុងនោះ ៖

- $ម'_{ខ}$: តាងឱ្យមធ្យមភាគខ្ពស់បំផុត ។
- $ស_{ប}$: តាងឱ្យចំនួនសន្លឹកឆ្នោតបានការសរុប ដែលបានបោះឱ្យគណបក្សនយោបាយមួយក្នុងខេត្ត ក្រុង ។
- $អ'_{ខ}$: តាងឱ្យចំនួនអាសនៈ ដែលបានបែងចែកឱ្យទៅគណបក្សនយោបាយមួយ ។

វិធីសាស្ត្រដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី៩ និងវាក្យខ័ណ្ឌទី១០ ចំណុច **ក** នៃមាត្រានេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះការគណនាក្នុងជំហានទី ៣ និងការគណនាជាបន្តបន្ទាប់ទៀត ។

ច. ក្នុងករណីគណនាតាមរូបមន្តខាងលើ មានគណបក្សពីរ ឬច្រើនបានទទួលលទ្ធផលស្មើគ្នាដែលមិនអាចកំណត់បែងចែកអាសនៈដែលនៅសល់ទៅឱ្យគណបក្សណាមួយបាន អាសនៈនោះត្រូវផ្តល់ជូនទៅគណបក្សនយោបាយដែលទទួលបានចំនួនសន្លឹកឆ្នោតបានការខ្ពស់ជាងគេ ។ ក្នុងករណីចំនួនសន្លឹកឆ្នោតបានការរបស់គណបក្សនយោបាយស្មើគ្នាទៀតនោះ អាសនៈដែលនៅសល់នោះត្រូវបែងចែកទៅឱ្យគណបក្សនយោបាយតាមការចាប់ឆ្នោត ដែលកំណត់ដោយបទបញ្ជា និងនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ឆ. ក្នុងករណីគណបក្សនយោបាយណាមួយទទួលបានអាសនៈបន្ថែមមួយ ឬច្រើន ប៉ុន្តែបញ្ជីបេក្ខជនរបស់ខ្លួនមានបេក្ខជនតិចជាងអាសនៈនោះ ត្រូវអនុវត្តតាមនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងចំណុច ឃ នៃមាត្រានេះ ។

ជ. ផ្អែកតាមលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតដូចមានចែងក្នុងចំណុច ក នៃមាត្រានេះគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតអាចធ្វើការប្រកាសលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតតាមមណ្ឌលនីមួយៗ ជាបន្តបន្ទាប់ ។

ឈ. មុនពេលប្រកាសលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតជាផ្លូវការ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ជូនគ្រប់តំណាងគណបក្សនយោបាយ ដែលចូលរួមបោះឆ្នោត នូវចំនួនសន្លឹកឆ្នោតសរុបដែលបានបោះពុម្ព ចំនួនសន្លឹកឆ្នោតដែលបានប្រើប្រាស់ និងចំនួនសន្លឹកឆ្នោតដែលនៅសល់ ។

មាត្រា ១១៩.-

ការរាប់ចំនួនថ្ងៃតវ៉ានិងការសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ា ដូចមានចែងក្នុងជំពូកទី៥ ជំពូកទី៦ និងជំពូកទី៨ នៃច្បាប់នេះ ពុំត្រូវបានរាប់បញ្ចូលថ្ងៃបុណ្យជាផ្លូវការ ។

ជំពូកទី ៩
ករណីជ្រើសតាំងជំនួសសមាជិករដ្ឋសភា

មាត្រា ១២០.-ថ្មី

សមាជិករដ្ឋសភាត្រូវបាត់បង់សមាជិកភាពរបស់ខ្លួនទៅតាមករណីណាមួយដូចខាងក្រោម :

- សាមីខ្លួនទទួលមរណភាព ។
- សាមីខ្លួនបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈដោយមានលិខិតបញ្ជាក់ពីក្រសួង ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ។
- សាមីខ្លួនសុំលាឈប់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីសមាជិករដ្ឋសភា ។
- សាមីខ្លួនត្រូវតុលាការផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមណាមួយ ។
- សាមីខ្លួនបាត់បង់សមាជិកភាពពីគណបក្សនយោបាយរបស់ខ្លួន ។

កាលបើសមាជិករដ្ឋសភារូបណាមួយត្រូវបាត់បង់សមាជិកភាពមានរយៈពេលប្រាំមួយ (៦) ខែយ៉ាងតិចមុនចប់នីតិកាល សាមីគណបក្សនយោបាយនោះ អាចស្នើជ្រើសតាំងសមាជិកថ្មីជំនួស ដោយជ្រើសរើសក្នុងចំណោមបេក្ខជនដែលមានឈ្មោះ តាមលំដាប់លេខរៀងក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតនៃមណ្ឌលបោះឆ្នោតរបស់សាមីខ្លួននោះមកជំនួស ដោយមិនបាច់បោះឆ្នោតឡើងវិញ ។

ជំពូកទី ១០
ថវិកា

មាត្រា ១២១.-

ត្រូវបានបង្កើតគណនីពិសេសរបស់រតនាគារជាតិ ជាគណនីមូលនិធិទាយជ្ជទានការបោះឆ្នោតសម្រាប់ឱ្យគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត យកទៅចាត់ចែងក្នុងកិច្ចការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រអនុលោមតាមច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មូលនិធិទាយជ្ជទានការបោះឆ្នោតដែលបានមកពីវិភាគទានផ្សេងៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជំនួយរបស់រដ្ឋាភិបាលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិនានា អំណោយពីសប្បុរសជន អំណោយពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងចំណូលស្របច្បាប់ផ្សេងៗ ត្រូវបញ្ចូលក្នុងថវិកាជាតិ ដើម្បីផ្តល់ផ្ទាល់ឱ្យទៅគណនីពិសេសនេះ ។

ហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសមួយចំនួន សម្រាប់ការបោះឆ្នោតអាចអនុវត្តដោយប្រតិបត្តិការក្រៅរតនាគារជាតិ ។

ជំពូកទី ១១

ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១២២-ថ្មី

ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មរហូតបណ្តេញចេញពីការងារតាមច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ និងច្បាប់ស្តីពីសហលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយពុំទាន់គិតដល់ទោស ព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត ចំពោះស្មៀនឃុំ សង្កាត់ ឬមន្ត្រី ឬសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ណាដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម ៖

- បានចេញបង្កាន់ដៃបញ្ជាក់ការចុះឈ្មោះ ប៉ុន្តែមិនព្រមសរសេរឈ្មោះប្រជាពលរដ្ឋនោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត និងសៀវភៅបញ្ជីបោះឆ្នោតដោយចេតនា ។
- បានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដោយចេតនាដល់អ្នកដែលពុំទាន់គ្រប់អាយុបោះឆ្នោត ឬដល់អ្នកដែលពុំបំពេញលក្ខខណ្ឌគ្រប់គ្រាន់អាចបោះឆ្នោត ។
- បានចុះឈ្មោះ និងបានចេញបង្កាន់ដៃដោយចេតនាទៅអ្នកដែលត្រូវបានដកសិទ្ធិបោះឆ្នោត ។
- រារាំងប្រជាពលរដ្ឋដែលមានអាយុចាប់ពីដប់ប្រាំបី (១៨) ឆ្នាំឡើងទៅមិនឱ្យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១២៣-ថ្មី

ត្រូវបដិសេធពាក្យស្នើសុំឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់សាមីខ្លួន ចំពោះជនណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៣៣ថ្មី ឬមាត្រា ៣៤ថ្មី នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១២៤-ថ្មី

ត្រូវលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត លុបបេក្ខភាពរបស់សាមីខ្លួន ឬលុបបេក្ខភាពឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់គណបក្សនយោបាយ ដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ឬ/និងត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០) រៀល ទៅ ម្ភៃប្រាំលាន (២៥.០០០.០០០) រៀល ដោយពុំទាន់គិតដល់ទោសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត ចំពោះជនណា និងគណបក្សនយោបាយណាដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយដូចខាងក្រោម ៖

- ប្រើកម្លាំង ឬអំពើហិង្សា ឬបំភិតបំភ័យមិនឱ្យប្រជាពលរដ្ឋមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬរារាំងមិនឱ្យចុះឈ្មោះប្រជាពលរដ្ឋដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត និងសៀវភៅបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

- ញុះញង់អ្នកគាំទ្រ ឬអ្នកបោះឆ្នោតឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើរំលោភបំពាន អំពើគំរាមកំហែង អំពើហិង្សាទៅលើបេក្ខជន ឬទៅលើគណបក្សនយោបាយដទៃ ។
- ធ្វើការគាបសង្កត់ ឬគំរាមកំហែង ឬបង្ខំធ្វើសម្បថឱ្យគេបោះឆ្នោតឱ្យគណបក្សនយោបាយរបស់ខ្លួន ឬគណបក្សនយោបាយណាមួយដែលខ្លួនចូលចិត្ត ។
- ប្រើកម្លាំង ឬអំពើហិង្សាដើម្បីរារាំងប្រជាពលរដ្ឋដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត មិនឱ្យទៅបោះឆ្នោត ឬឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន ។
- រារាំងបេក្ខជននិងអ្នកគាំទ្រគណបក្សនយោបាយមិនឱ្យឃោសនាបោះឆ្នោតតាមការកំណត់ ។
- ប្រើកម្លាំង ឬអំពើហិង្សា ឬបំភិតបំភ័យ ប្រើពាក្យសំដីប្រមាថមើលងាយធ្វើឱ្យមានការភ័យខ្លាច ការភាន់ច្រឡំ ធ្វើឱ្យច្របូកច្របល់បាត់ទំនុកចិត្តលើការសម្ងាត់នៃការបោះឆ្នោត ។
- បង្កការរំខានមិនឱ្យដំណើរការបោះឆ្នោតបាន ។
- បង្កការរំខានមិនឱ្យរាប់សន្លឹកឆ្នោតបាន ។
- ធ្វើឱ្យខូចរបៀបរៀបរយក្នុងពេលបោះឆ្នោត ។
- ទិញសន្លឹកឆ្នោតដោយសម្ភារៈ ឬដោយប្រាក់កាស ។

មាត្រា ១២៥-ថ្មី

ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីដប់លាន (១០.០០០.០០០) រៀល ទៅ ម្ភៃប្រាំលាន (២៥.០០០.០០០) រៀល ដោយពុំទាន់គិតដល់ទោសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត ឬ/និង លុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេលប្រាំ (៥) ឆ្នាំ ចំពោះសមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិ សមាជិកគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុង ឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត និងសមាជិកគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតដែលបន្លំឯកសារ បន្លំសន្លឹកឆ្នោត ឬប្រើកលល្បិចដើម្បីបន្លំលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១២៦-ថ្មី

ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីដប់លាន (១០.០០០.០០០) រៀល ដល់ ហាសិបលាន (៥០.០០០.០០០) រៀល និងត្រូវបញ្ឈប់ពីការងារបោះឆ្នោតជារៀងរហូត ចំពោះភ្នាក់ងារ ឬសមាជិក ឬបុគ្គលិកនៃគណៈកម្មាធិការជាតិ ឬភ្នាក់ងារ ឬសមាជិក ឬបុគ្គលិកនៃគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងវាក្យខ័ណ្ឌទី ២ មាត្រា ១២ នៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ។

មាត្រា ១២៧-ថ្មី

ត្រូវព្រមានចំពោះជនណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៥៥ថ្មី ឬមាត្រា ១០០ នៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ។ ក្នុងករណីដែលមិនព្រមអនុវត្តតាមការព្រមាននេះ ត្រូវឃាត់ខ្លួន និងដកហូតអាវុធសម្រាប់រយៈពេលសែសិបប្រាំបី (៤៨) ម៉ោងដោយភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ច និងផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីដប់លាន (១០.០០០.០០០) រៀល ដល់ហាសិបលាន (៥០.០០០.០០០) រៀល ។

ប្រសិនបើជនល្មើសនោះជាមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នគរបាលជាតិ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវ ៖

- ស្នើទៅប្រធានស្ថាប័នរបស់សាមីខ្លួន ដើម្បីឱ្យដាក់វិន័យរដ្ឋបាល ចាប់ពីការដាក់ឱ្យនៅទំនេរដោយគ្មានបៀវត្សរ៍ រហូតដល់ការបណ្ដេញចេញពីមុខតំណែង យោលទៅតាមកម្រិតនៃបទល្មើស ។
- លុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

ប្រសិនបើជនល្មើសនោះជាភ្នាក់ងារ ឬជាសមាជិក ឬជាបុគ្គលិករបស់គណៈកម្មាធិការជាតិ ឬគណៈកម្មការខេត្ត ក្រុង ឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវលុបឈ្មោះចេញពីការងារភ្លាម និងមិនឱ្យចូលបំរើការងារជាមួយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ឬគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ សម្រាប់រយៈពេលដប់ (១០) ឆ្នាំ ចាប់ពីសម័យបោះឆ្នោតនេះទៅ បន្ថែមលើទណ្ឌកម្មដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ១២៨-ថ្មី

គណៈកម្មាធិកាជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេលប្រាំ (៥) ឆ្នាំ និងត្រូវស្នើទៅប្រធានស្ថាប័នរបស់សាមីខ្លួនឱ្យដាក់វិន័យរដ្ឋបាល ចាប់ពីដាក់ឱ្យនៅទំនេរដោយគ្មានបៀវត្សរហូតដល់ការបណ្ដេញចេញពីមុខតំណែងចំពោះមន្ត្រីរាជការ ឬអ្នកទទួលខុសត្រូវណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ២៩ថ្មី នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១២៩-ថ្មី

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០) រៀល ដល់ដប់លាន (១០.០០០.០០០) រៀល ឬ/និងត្រូវលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេលប្រាំ (៥) ឆ្នាំ ចំពោះជនណាដែលបង្គាប់បញ្ជា ឬល្បួងលោមបោកបញ្ឆោតឱ្យអ្នកបោះឆ្នោតជ្រើសយកគណបក្សនយោបាយតាមការចង្អុលបង្ហាញ ឬតាមមធ្យោបាយណាមួយផ្សេងទៀតក្នុងពេលបោះឆ្នោត ។

ប្រសិនបើជនល្មើសនោះជាភ្នាក់ងារ ឬជាបុគ្គលិកគណៈកម្មាធិការជាតិ ឬគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវលុបឈ្មោះចេញពីការងារ និងមិនឱ្យចូលបំរើការងារក្នុងគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់សម្រាប់រយៈពេលដប់ (១០) ឆ្នាំ ចាប់ពីសម័យបោះឆ្នោតនេះតទៅ ។

ប្រសិនបើជនប្រព្រឹត្តល្មើសនោះជាបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ត្រូវលុបបេក្ខភាពរបស់សាមីខ្លួនចោលបន្ថែមលើទណ្ឌកម្ម ដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ១៣០-ថ្មី

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីដប់លាន (១០.០០០.០០០) រៀល ទៅម្ភៃប្រាំលាន (២៥.០០០.០០០) រៀល ដោយពុំគិតដល់ទោសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត ឬ/និងត្រូវលុបឈ្មោះពីបញ្ជីបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេល ប្រាំ (៥) ឆ្នាំ ចំពោះជនណាដែលមានចេតនាធ្វើឱ្យរបើកហិបឆ្នោត ដាច់ ឬរហែក ឬរបូតឃ្លុំ ឬគ្រឿងសម្គាល់សម្រាប់រក្សាសុវត្ថិភាពហិបឆ្នោត ឬមានចេតនាធ្វើឱ្យបាត់ ឬលួច ឬដូរ ឬដណ្ដើម ឬបំផ្លាញហិបឆ្នោតដែលមានសន្លឹកឆ្នោត ។

ប្រសិនបើជនល្មើសនោះជាភ្នាក់ងារ ជាបុគ្គលិក ឬជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិ ឬគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវលុបឈ្មោះចេញពីការងារ និងមិនឱ្យសាមីខ្លួនចូលបំរើការងារជាមួយគណៈកម្មាធិការជាតិ ឬគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់សម្រាប់រយៈពេលដប់ (១០) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីសម័យបោះឆ្នោតនេះតទៅ ។

ប្រសិនបើជនល្មើសនោះជាបេក្ខជនវិញ ត្រូវលុបបេក្ខភាពរបស់សាមីខ្លួនចោលបន្ថែមលើទណ្ឌកម្មដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ១៣១.-

ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០) រៀល ទៅដប់លាន (១០.០០០.០០០) រៀល ដោយពុំទាន់គិតដល់ទោសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត ឬនិងត្រូវដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោត សម្រាប់រយៈពេលប្រាំ (៥) ឆ្នាំ ឬលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត ចំពោះជនណា ឬគណបក្សនយោបាយណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៧៣ ឬមាត្រា ៧៦ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១៣២.-ថ្មី

ត្រូវព្រមានចំពោះជនណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៧៧ ឬវាក្យខ័ណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៧៨ នៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ។

ក្នុងករណីដែលនៅតែពុំព្រមអនុវត្តតាម ត្រូវលុបឈ្មោះពីបញ្ជីបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេលប្រាំ (៥) ឆ្នាំ និងត្រូវស្នើទៅប្រធានស្ថាប័នរបស់សាមីខ្លួនឱ្យដាក់វិន័យរដ្ឋបាល ចាប់ពីការដាក់ឱ្យនៅទំនេរដោយគ្មានបៀវត្សរហូតដល់បណ្តេញចេញពីមុខតំណែង ឬ/និង ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីមួយលាន (១.០០០.០០០) រៀល ដល់ពីរលាន (២.០០០.០០០) រៀល ។

មាត្រា ១៣៣.-

ត្រូវព្រមានចំពោះជនណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៧២ នៃច្បាប់នេះ ។

ក្នុងករណីដែលនៅពុំព្រមអនុវត្តតាម ត្រូវដកហូតប័ណ្ណបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេលប្រាំ (៥) ឆ្នាំ លុបបេក្ខភាពរបស់សាមីខ្លួនឬលុបបេក្ខភាពឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់គណបក្សនយោបាយ ឬនិងត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០) រៀល ដល់ដប់លាន (១០.០០០.០០០) រៀល ។

ជំពូកទី ១២

អន្តរប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៣៤.-ថ្មី

ក្រោយពីច្បាប់នេះចូលជាធរមានសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រអាណត្តិទី៣ ដើម្បីពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ត្រូវយកបញ្ជីបោះឆ្នោតចុងក្រោយដែលបានប្រើប្រាស់ក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់កាលពីថ្ងៃទី ៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០២ ធ្វើជាមូលដ្ឋាន ។

មាត្រា ១៣៥-ថ្មី

ក្រោយពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ត្រូវយកការិយាល័យបោះឆ្នោតដែលបានបង្កើតឡើងសម្រាប់បោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ កាលពីថ្ងៃទី ៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០២ ធ្វើការជាការិយាល័យបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រអាណត្តិទី ៣ នាថ្ងៃអាទិត្យ ទី ២៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៣ ។

ក្នុងករណីដែលគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ធ្វើការកែសម្រួលការិយាល័យបោះឆ្នោត ឬបង្កើតការិយាល័យបោះឆ្នោតថ្មី ត្រូវអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៥ថ្មី មាត្រា ៤៦ថ្មី **ក** និង **ខ** នៃច្បាប់នេះ និងត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនូវការិយាល័យបោះឆ្នោតដែលបានកែសម្រួល ឬដែលបានបង្កើតថ្មីនេះយ៉ាងតិចសាមសិប (៣០) ថ្ងៃ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១៣៦-ថ្មី

ក. ដើម្បីពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រអាណត្តិទី៣ នេះ ប្រជាពលរដ្ឋដែលមិនមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតចុងក្រោយ ឬផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅ ប្រជាពលរដ្ឋនោះត្រូវទៅបង្ហាញខ្លួនដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់នៅសាលាឃុំ សង្កាត់ ឬទីកន្លែងណាមួយក្នុងឃុំ សង្កាត់ដែលខ្លួនកំពុងរស់នៅ តាមកាលបរិច្ឆេទកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ដើម្បីបំពេញបែបបទចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត អាចធ្វើការកែសម្រួលរយៈពេលនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី១ មាត្រា ៤៩ថ្មី នៃច្បាប់នេះ និងត្រូវបញ្ជូនបុគ្គលិក និងចាត់គ្រប់វិធានការជួយដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងស្មៀនឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីអនុវត្តការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រអាណត្តិ ទី៣ នេះ ។

ខ. ក្រោយពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ដើម្បីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រអាណត្តិទី៣ ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ប័ណ្ណបោះឆ្នោត ឬវិញ្ញាបនបត្រជំនួសប័ណ្ណបោះឆ្នោតដែលមានស្រាប់ សម្រាប់ធ្វើជាឯកសារក្នុងពេលចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងពេលបោះឆ្នោតបន្ថែមពីលើឯកសារ ដូចដែលបានចែងក្នុវាក្យខ័ណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥០ថ្មី មាត្រា ៥៤ថ្មី ចំណុច **ក ខ គ ឃ ង** នៃច្បាប់នេះ តាមការកំណត់របស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

ក្នុងរយៈពេលនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោត និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតលើមូលដ្ឋាននៃការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពបញ្ជីបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ កាលពីថ្ងៃទី ០៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០២ ជនណាក៏ដោយក៏មានសិទ្ធិប្តឹងជំទាស់ចំពោះអ្នកដែលមានប័ណ្ណបោះឆ្នោត ឬវិញ្ញាបនបត្រជំនួសប័ណ្ណបោះឆ្នោត ឬមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត នៅពេលដែលមានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់បញ្ជាក់ថា អ្នកដែលមានប័ណ្ណបោះ ឆ្នោត ឬវិញ្ញាបនបត្រជំនួសប័ណ្ណបោះឆ្នោត ឬមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតនោះពុំមានលក្ខណសម្បត្តិត្រឹមត្រូវគ្រប់គ្រាន់តាមបទប្បញ្ញត្តិ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥០ថ្មី មាត្រា ៥៤ថ្មី **ក ខ គ ឃ** និង **ង** នៃច្បាប់នេះ ។

ការប្តឹងជំទាស់ត្រូវអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៦៤ថ្មី មាត្រា ៦៥ថ្មី និង មាត្រា ៦៦ថ្មី នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១៣៧-ថ្មី

ចំពោះការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នាថ្ងៃអាទិត្យទី ២៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៣ ការរាប់សន្លឹកឆ្នោតដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១០២ មាត្រា ១០៣ មាត្រា ១០៤ និងមាត្រា ១០៦ នៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវធ្វើនៅទីស្នាក់ការគណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោតនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬទីកន្លែងណាមួយដែលមានសុវត្ថិភាពតាមការកំណត់របស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវចេញបទបញ្ជា នីតិវិធីលំអិតនៃការដឹកជញ្ជូនហិបឆ្នោត ការរាប់សន្លឹកឆ្នោត ដើម្បីធានាឱ្យការរាប់សន្លឹកឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយតម្លាភាព មានសុវត្ថិភាព គ្មានការគំរាមកំហែង គ្មានការបំភិតបំភ័យ និងធានាឱ្យបាននូវលក្ខណៈសេរី ត្រឹមត្រូវ និងយុត្តិធម៌ ។

តំណាងគណបក្សនយោបាយ និងអ្នកសង្កេតការណ៍ ត្រូវបានរៀបចំឱ្យស្ថិតនៅទីជិតល្មមដែលអាចសង្កេតឃើញច្បាស់នូវសកម្មភាពទាំងឡាយនៃការរាប់សន្លឹកឆ្នោត ។

ជំពូកទី ១៣

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៣៨-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះត្រូវចាត់ទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ១៣៩-

ច្បាប់នេះ ត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៧

នរោត្តម សីហនុ

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ **នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២**

អ៊ឹង ហួត **ហ៊ុន សែន**

បានជំរាបជូន
ឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ និងសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២
សហរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

ស ខេង **យូ ហុកគ្រី**

មាត្រា ៣៖

ច្បាប់នេះត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី៣១ ខែមករា ឆ្នាំ ២០០៧

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

នរោត្តម សីហមុនី

នស/ល.០៧០១.០៤៥

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ

សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

ហ៊ុន សែន

លេខ: ៧០ ច.ល

ជូនជ្រាបចម្លងចែក

រាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ០៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧

អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល

ឃុន ជិនកេន

ច្បាប់ស្ដីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
និងច្បាប់ស្ដីពីវិសោធនកម្មច្បាប់
ស្ដីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ

បោះពុម្ពដោយ
គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត
ឆ្នាំ ២០០៧